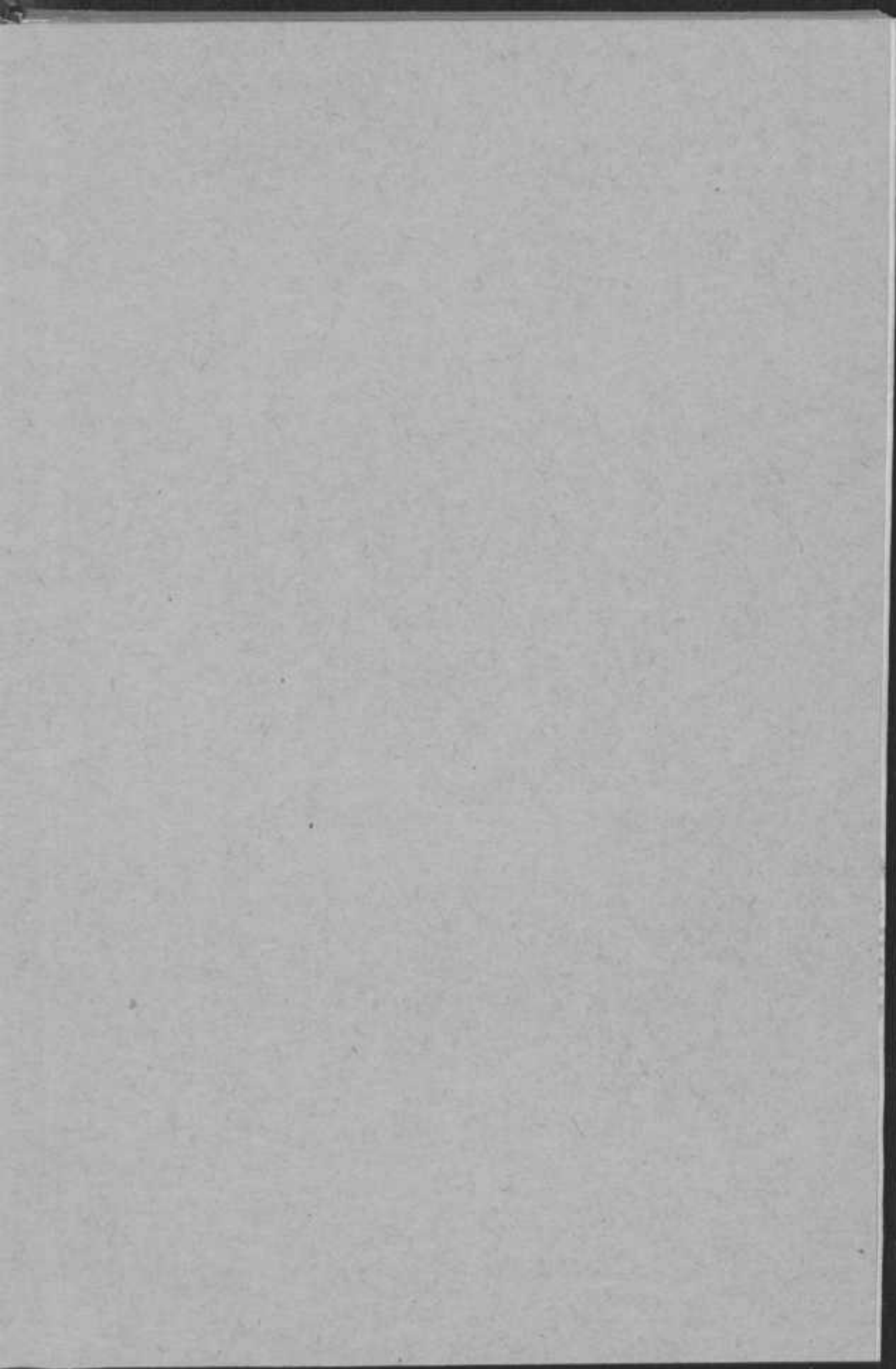
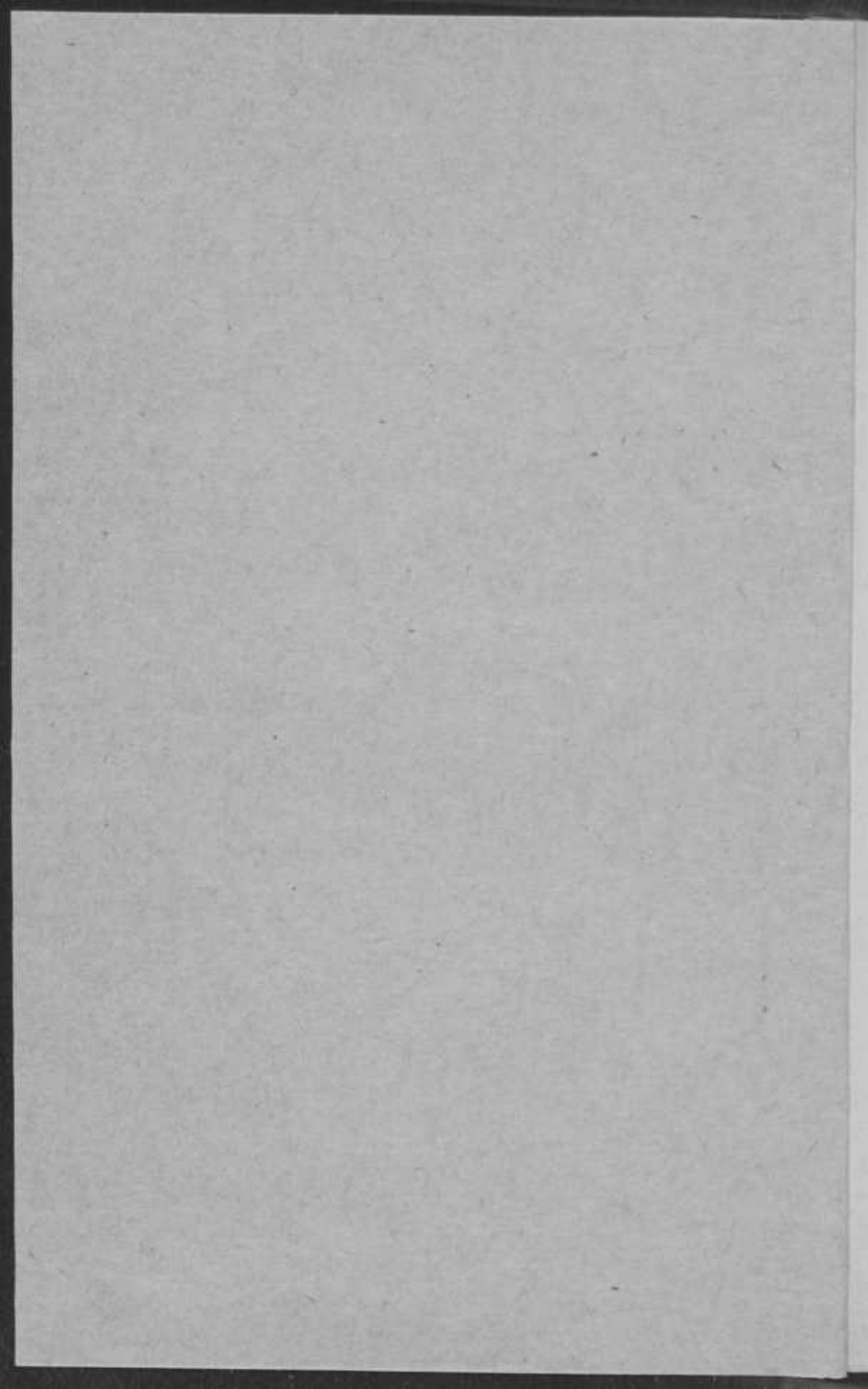

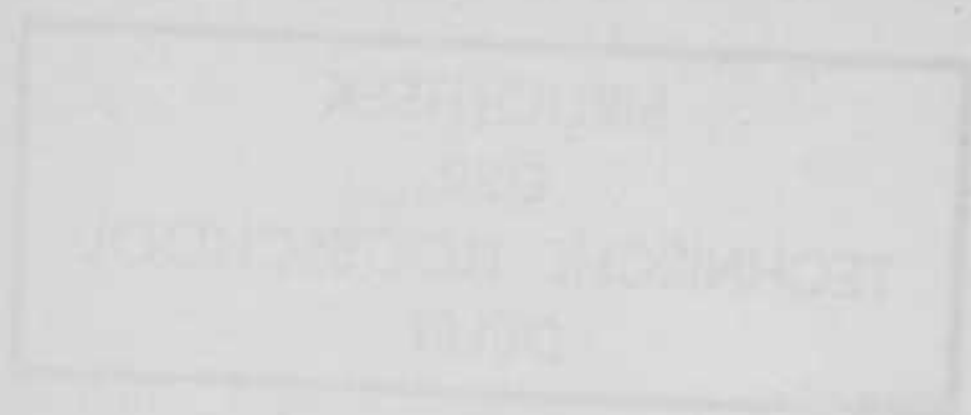

BIBLIOTHEEK
DER
TECHNISCHE HOGESCHOOL
DELFT

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK.

815 F

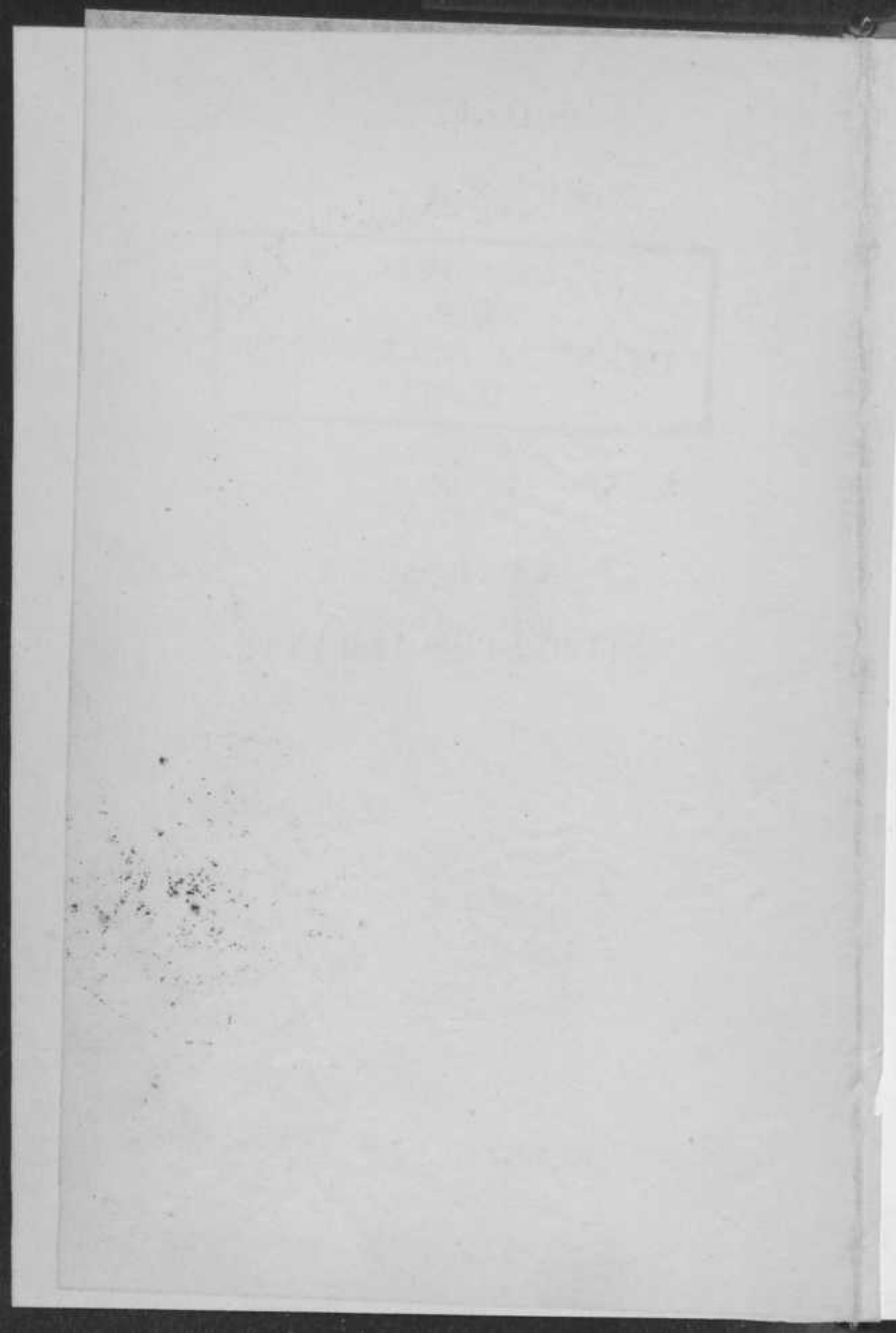

TECHNICAL INSTITUTE
OF

Delftsche®

STUDENTEN ALMANAK

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

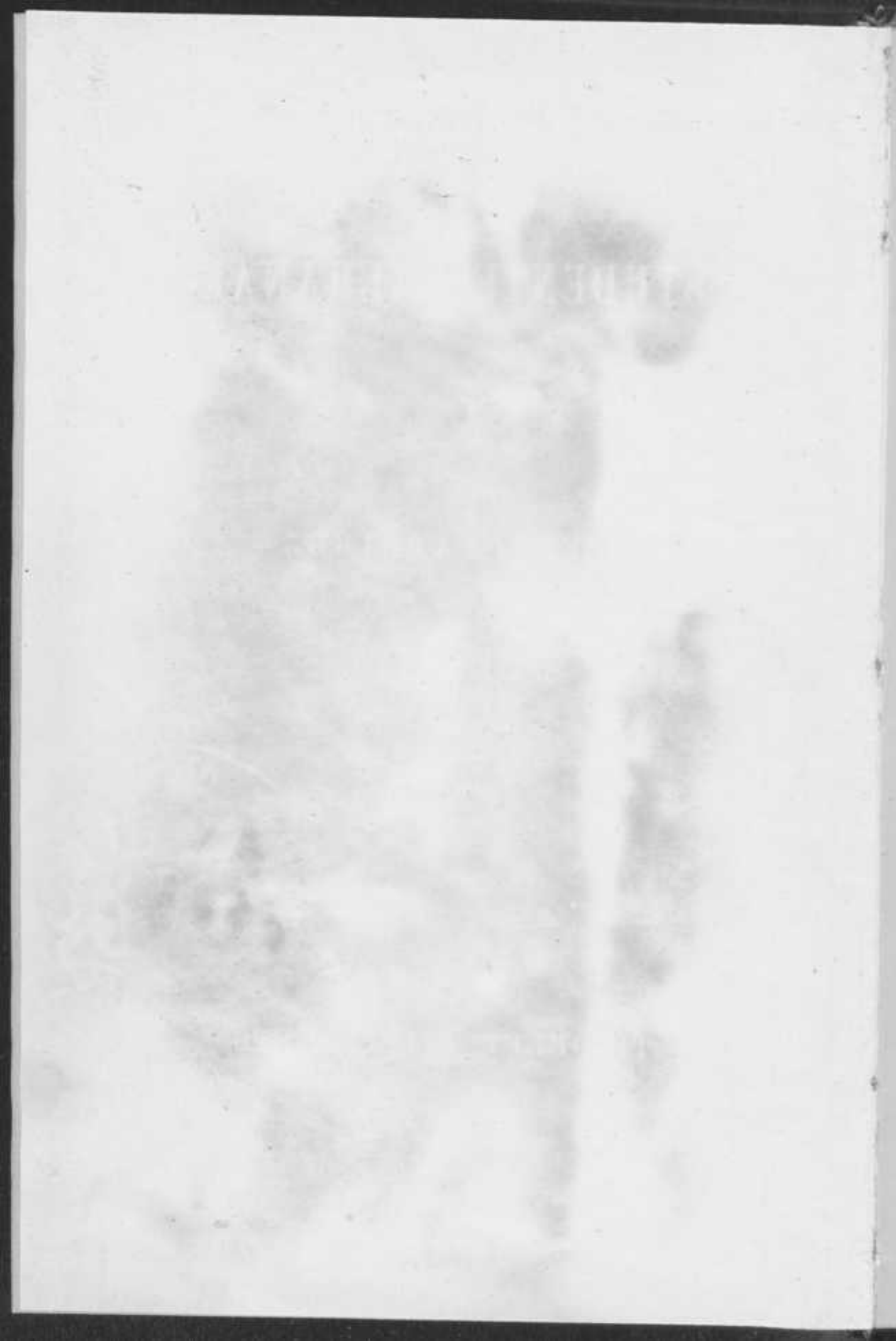
Delftsche

STUDENTEN ALMANAK

Stecdel van E. Spanier, te Hage

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK

VOOR

HET JAAR 1853.

TE DELFT, BIJ W. BEETS.

—
1853.

DELL'ACQUA

STUDENTE-LEMANIA

RETTA 1822

LA BIBLIOTECA DI

1822

VOORWOORD VAN DE REDACTIE.

Hoewel onder droevige omstandigheden, bieden wij U, mede-Studenten, den Almanak voor 1853 aan. Hadden onze voorgangers reden om te zeggen: "we zijn niet te gestreng geweest in het beoordeelen der stukken," wij voor ons hebben alle strengheid moeten ter zijde leggen.

Niettegenstaande wij de gelegenheid tot het inzenden van stukken zoo lang mogelijk hebben opengesteld, was de medewerking zóó gering, dat wij ons gedrongen gevoelden, U dit mede te deelen. Ware het niet, dat wij de ons opgedragene taak wilden voleindigen, gaarne waren wij met de uitgave achterwege gebleven.

Mogten de vorige jaargangen gunstigen bijval onder U allen gevonden hebben, wij zouden reeds eene groote voldoening voor onze moeite genieten, wanneer ook de tegenwoordige niet geheel met ontevredenheid wordt ter zijde gelegd.

Het kwam ons noodzakelijk voor de Geschiedenis van het Studenten-corps in haar geheel te leveren, hoewel sommige lezers misschien van oordeel zullen zijn, dat het gebeurde in Junij 1852 had behooren achterwege te blijven, als van te kieschen aard om algemeen bekend te worden gemaakt.

Ten slotte brengen wij den weinigen Inzenders onzen welgemeenden dank toe; mogt hun goed voorbeeld een volgend jaar meerdere navolging vinden.

Delft,
Februarij 1853.

DE REDACTIE.

INHOUD.

Kalender.

Tijdperken.	Bladz.	3
Zons- en Maansverduisteringen.	"	7
Verjaardagen van het Koninklijke Huis	"	8
Academische gedenkdagen.	"	9
Kalender.	"	10
Tafel van het lengen en korten der dagen.	"	22
Schijngestalten der Maan	"	24

Voornaamste reisgelegenheden in Nederland.

Lijst van het vertrek der Posten.	Bladz.	26
Vertrek der Spoortreinen.	"	27
" " Diligences.	"	29
" " Trek- en Marktschuiten.	"	31
" " Dorpsschuiten.	"	35
Post- en Voetboden.	"	37
Verdere reisgelegenheden in Nederland.	"	39

Delftsche Academie.

Hoogleeraren, enz.	Bladz. 62
Studenten.	" 64
Naamlijst van hen, die voor Ambtenaren 1 ^o Classe, of voor andere doeleinden hunne studiën volbrengen.	" 73
Getal der ingeschrevenen op de rollen der Delftsche Academie.	" 74
Commissiën uit de Studenten.	" 75
Lijst der Disputen.	" 78
Promotiën.	" 79
Opgave der Collegie-uren	" 81

Mengelwerk.

Geschiedenis der Delftsche Akademie	" 89
De Renegaat	" 103
Nu en later.	" 110
Orde-Reglement.	" 128
Louw.	" 130
Grieksche letters.	" 141
Varia.	" 145

KALENDER.

T I J D P E R K E N.

- Het jaar 1853 der Christelijke jaartelling is het jaar*
 7561 volgens de hedendaagsche Grieken.
 6566 der Juliaansche periode.
 5614 der schepping, volgens de Israëlitcn (aanvangende
 3 Oct. 1853).
 2606 van de stichting van Rome, volgens Varro.
 2600 der jaartelling van Nobonassar.
 1783 der jaartelling van Adji Saka (aanv. 13 Nov. 1853).
 1270 der Hegira (aanvangende 3 Oct. 1853).
 40 na de Herstelling van Nederland.
-

	<i>Gregoriaansche Kalender.</i>	<i>Juliaansche Kalender.</i>
Het Guldengetal.	XI.	XI.
De Epacta.	XX.	I.
De Zonnecirkel.	XIV.	XIV.
De Romeinsche Indictie.	XI.	XI.
De Zondagsletter.	B.	D.

J A A R G E T I J D E N.

- De Lente begint den . . . 20 Maart.
 De Zomer „ „ . . . 21 Junij.
 De Herfst „ „ . . . 23 September.
 De Winter „ „ . . . 21 December.

Het Guldengetal is dat bijzonder getal voor elk jaar, hetwelk aanwijst in het hoeveelste jaar van den maancirkel men zich bevindt.

De maancirkel, door Meton den Athener, omstreeks 430 jaren v. C. uitgevonden, is een tijdkring van 19 jaren, na welk tijdsverloop de nieuwe en volle manen weder op dezelfde dagen van het jaar, en bijna op dezelfde uren invallen. Deze ontdekking werd in Griekenland voor zoo belangrijk gehouden, dat de jaartallen van dezen tijdkring, te Athene, met gouden letteren, openlijk ten toon gesteld werden.

De Epacta, door zekeren geneesheer, Aloisius Lilius, uitgedacht, is een getal, dat den ouderdom aanwijst, dien de Maan bij den aanvang van het jaar heeft. Wanneer de maan juist 12 omwentelingen in 365 dagen volbragt, zou haar ouderdom bij het begin van elk jaar dezelfde zijn; maar aangezien 12 omwentelingen slechts 354 dagen uitmaken, is het klaar, dat, wanneer de Maan bij het begin van eenig jaar nieuw is, zij bij den aanvang van het daaropvolgende niet nieuw kan zijn, maar reeds 11 dagen oud moet wezen.

Door den zonnecirkel verstaat men een tijdkring van 28 jaren, na verloop van welken tijd de data der maand met de dagen der week weder in dezelfde orde terugkeeren. De reden daarvan is, dat een gewoon of burgerlijk jaar niet uit 52 weken, maar uit 52 weken en 1 dag en een schrikkeljaar uit 52 weken en 2 dagen, bestaat. Van hier, dat elk jaar telkens met eenen anderen dag der week beginnen moet. Bijaldien er geene schrikkeljaren waren, zouden na verloop van 7 jaren de data der maand met de dagen der week in dezelfde orde wederkeeren;

maar naardien men in de Juliaansche wijze van tellen om de 4 jaren eenen dag meer rekent, volgt ook, dat dit niet eerder dan na een tijdsverloop van 4×7 of 28 jaren kan plaats hebben. Dewijl er van het begin van dezen tijdkring tot aan den aanvang der Christelijke telling 9 jaren verlopen zijn, moet men, om van eenig jaar te berekenen het hoeveelste van den loopenden zonnecirkel het is, 9 bij dit jaargetal optellen, en deze som door 28 deelen, wanneer het quotient het aantal verloopene zonnecirkels, de rest het jaar van den loopenden zonnecirkel zal aanwijzen.

De Indictie is een tijdkring van 15 jaren, dien men 3 jaren voor onze tijdrekening begint te tellen. Om de Indictie van eenig jaar te vinden, telle men 3 bij het jaartal op, en deze som door 15 gedeeld hebbende, is het overblijvende het gezochte getal. Gaat de deeling juist op, dan geeft zulks te kennen, dat deze tijdkring met dit jaar geeindigd is. Men meent, dat Konstantijn de Groote de Indictie ingesteld heeft, ter viering van zijne overwinning op Maxentius. Zeker is het, dat zij met den loop der zon of maan niets gemeen heeft, maar door langdurige gewoonte een regt van burgerschap in den almanak verkregen heeft.

Wanneer men de 7 eerste dagen van een jaar met de letters A, B, C enz. tot G noemt, de 8^e weder A enz. dan is het klaar, dat de Zondagen het geheele jaar door dezelfde letter zullen behouden. Is de 1^e dag van eenig jaar een Zondag, dan is de Zondagsletter van dat jaar A; was de eerste dag een Maandag dan was de Zondagsletter G, enz. Een schrikkeljaar heeft noodwendig twee Zondagsletters; want daar de maand Februarij in zulk

een jaar 29 dagen heeft, zal niet 5 Maart, maar 4 Maart met de letter A overeenstemmen. Indien dus 1 Jan. op eenen Zondag invalt, en de Zondagsletter A is, dan zal niet, zoo als in een gewoon jaar, 5 Maart, maar wel 4 Maart met A overeenstemmen; doch daar in den algemeenen kalender 4 Maart met de letter G overeenstemt, zoo zal de Zondagsletter gedurende de maanden Jan. en Febr. A, maar in de 10 overige maanden van het jaar G zijn. De orde der Zondagsletters is alzoo veranderlijk, en herstelt zich in den Juliaanschen stijl om de 28, doch in den Gregoriaanschen eerst om de 400 jaren.

ZONS- EN MAANSVERDUISTERINGEN,

VOOR HET JAAR 1853.

Er zullen in dit jaar twee zons- en ééne maansverduistering plaats hebben, waarvan echter geene in ons werelddeel kan worden waargenomen.

De eerste is eene ringvormige zonsverduistering op den 6 Junij, beginnende des avonds ten 5 ure 26 min., eindigende ten 11 ure 26 min. en alleen zichtbaar in Amerika en op den Stillen Oceaan.

De tweede is eene maansverduistering op den 21 Junij des morgens ten 5 ure 32 min. en eindigende ten 7 ure 9 min., mede alleen zichtbaar in Amerika en op den Stillen Oceaan.

De derde is eene totale zonsverduistering op den 30 November des avonds ten 4 ure 57 min. en eindigende ten 10 ure 12 min. Zij zal zichtbaar zijn in Amerika, op den Stillen Oceaan en op het Westelijke deel van den Atlantischen Oceaan.

VERJAARDAGEN

DER

LEDEN VAN HET KONINKLIJKE HUIS.

- 19 Januarij. ANNA PAULOWNA , Koningin-Moeder , geb.
1795.
- 1 Februarij. LOUISA AUGUSTA WILHELMINA AMALIA van
Pruissen , gemalin van Prins Frederik ,
geb. 1808.
- 19 " Z. M. WILLEM ALEXANDER PAUL FREDERIK
LODEWIJK , Koning WILLEM III , geb. 1817.
- 28 " WILLEM FREDERIK KAREL , Prins der Ne-
derlanden , geb. 1797.
- 8 April. WILHELMINA MARIA SOPHIA LOUISA , Erf-
Groot-Hertogin van Saxon-Weimar-
Eisenach , geb. 1824.
- 9 Mei. WILHELMINA FREDERIKA LOUISA CHAR-
LOTTA MARIANNA , Prinses der Neder-
landen , geb. 1810.
- 13 Junij. WILLEM FREDERIK HENDRIK , Prins der
Nederlanden , geb. 1820.
- 17 " H. M. SOPHIA FREDERIKA MATHILDA van
Wurtemberg , Koningin , geb. 1818.
- 24 " KAREL ALEXANDER AUGUST JAN , Erf-
Groot-Hertog van Saxon-Weimar-Eise-
nach , schoonbroeder des Konings , geb.
1818.

- 5 Julij. WILHELMINA FREDERIKA ANNA ELISABETH
MARIA, tweede dochter van Z. K. H. Prins
Frederik, geb. 1841.
- 5 Augustus. WILHELMINA FREDERIKA ALEXANDRINA
ANNA LOUISA, Kroonprinses van Zweden
en Noorwegen, geb. 1828.
- 25 " WILLEM ALEXANDER KAREL FREDERIK
HENDRIK, Prins der Nederlanden, geb.
1851.
- 4 September. WILLEM NICOLAAS ALEXANDER FREDERIK
KAREL HENDRIK, Kroonprins der Neder-
landen, geb. 1840.

ACADEMISCHE GEDENKDAGEN.

- 26 Mei 1832. Oprigting van het Instituut voor Javaansche
taal te Soerakarta.
- 1 Febr. 1843. Opheffing van het Instituut te Soerakarta.
- 13 Junij 1820. Geboortedag van Prins Willem Frederik
Hendrik, Beschermheer der Academie.
- 4 Jan. 1843. Oprigting der Academie.
-

JANUARIJ , 31 dagen.

1 Zaterdag.	Nieuwjaarsdag.
2 Zondag.	
3 Maandag.	
4 Dingsdag.	
5 Woensdag.	
6 Donderdag.	Drie Koningen.
7 Vrijdag.	
8 Zaterdag.	
9 Zondag.	
10 Maandag.	Koppermaandag.
11 Dingsdag.	
12 Woensdag.	
13 Donderdag.	
14 Vrijdag.	
15 Zaterdag.	
16 Zondag.	
17 Maandag.	
18 Dingsdag.	
19 Woensdag.	
20 Donderdag.	
21 Vrijdag.	
22 Zaterdag.	
23 Zondag.	Septuagesima.
24 Maandag.	
25 Dingsdag.	
26 Woensdag.	
27 Donderdag.	
28 Vrijdag.	
29 Zaterdag.	
30 Zondag.	Sexagesima.
31 Maandag.	

FEBRUARIJ , 28 dagen.

1 Dingsdag.	
2 Woensdag.	Maria Lichtmis.
3 Donderdag.	
4 Vrijdag.	
5 Zaterdag.	
6 Zondag.	Quinquagesima.
7 Maandag.	
8 Dingsdag.	Vastenavond.
9 Woensdag.	Aschdag.
10 Donderdag.	
11 Vrijdag.	
12 Zaterdag.	
13 Zondag.	Quadragesima.
14 Maandag.	
15 Dingsdag.	
16 Woensdag.	Quatertemper.
17 Donderdag.	
18 Vrijdag.	Quatertemper.
19 Zaterdag.	Quatertemper.
20 Zondag.	Reminiscere.
21 Maandag.	
22 Dingsdag.	
23 Woensdag.	
24 Donderdag.	
25 Vrijdag.	
26 Zaterdag.	
27 Zondag.	Oculi.
28 Maandag.	

MAART , 31 dagen.

- 1 Dingsdag.
- 2 Woensdag.
- 3 Donderdag.
- 4 Vrijdag.
- 5 Zaturdag.
- 6 Zondag.
- 7 Maandag.
- 8 Dingsdag.
- 9 Woensdag.
- 10 Donderdag.
- 11 Vrijdag.
- 12 Zaturdag.
- 13 Zondag.
- 14 Maandag.
- 15 Dingsdag.
- 16 Woensdag.
- 17 Donderdag.
- 18 Vrijdag.
- 19 Zaturdag.
- 20 Zondag.
- 21 Maandag.
- 22 Dingsdag.
- 23 Woensdag.
- 24 Donderdag.
- 25 Vrijdag.
- 26 Zaturdag.
- 27 Zondag.
- 28 Maandag.
- 29 Dingsdag.
- 30 Woensdag.
- 31 Donderdag.

Laetare.

Maria boodschap.

Palm Zondag.

Witte Donderdag. Isr. Purimfeest.
Goede Vrijdag.

1e Paaschdag.

2e Paaschdag.

APRIL , 30 dagen.

1 Vrijdag.	
2 Zaterdag.	
3 Zondag.	Quasimodo.
4 Maandag.	
5 Dingsdag.	
6 Woensdag.	
7 Donderdag.	
8 Vrijdag.	
9 Zaterdag.	
10 Zondag.	Miserere.
11 Maandag.	
12 Dingsdag.	
13 Woensdag.	
14 Donderdag.	
15 Vrijdag.	
16 Zaterdag.	
17 Zondag.	Jubile.
18 Maandag.	
19 Dingsdag.	
20 Woensdag.	
21 Donderdag.	
22 Vrijdag.	
23 Zaterdag.	Isr. Paschen.
24 Zondag.	Cantate. Isr. Paschen.
25 Maandag.	
26 Dingsdag.	
27 Woensdag.	
28 Donderdag.	
29 Vrijdag.	Isr. Paschen.
30 Zaterdag.	Isr. Paschen.

MEI , 31 dagen.

1 Zondag.	Vocem.
2 Maandag.	Kruisdagen. Vastendag.
3 Dingsdag.	Kruisvinding.
4 Woensdag.	
5 Donderdag.	Hemelvaartsdag.
6 Vrijdag.	
7 Zaterdag.	
8 Zondag.	Exaudi. 's Gravenhaagsche Kermis.
9 Maandag.	
10 Dingsdag.	
11 Woensdag.	
12 Donderdag.	
13 Vrijdag.	
14 Zaterdag.	Vastendag.
15 Zondag.	1e Pinksterdag.
16 Maandag.	2e Pinksterdag.
17 Dingsdag.	
18 Woensdag.	Quatertemper.
19 Donderdag.	
20 Vrijdag.	Quatertemper.
21 Zaterdag.	Quatertemper.
22 Zondag.	H. Drievuldigheid.
23 Maandag.	
24 Dingsdag.	
25 Woensdag.	
26 Donderdag.	H. Sacramentsdag.
27 Vrijdag.	
28 Zaterdag.	
29 Zondag.	
30 Maandag.	
31 Dingsdag.	

JUNI, 30 dagen.

1	Woensdag.	
2	Donderdag.	
3	Vrijdag.	
4	Zaterdag.	
5	Zondag.	
6	Maandag.	
7	Dingsdag.	
8	Woensdag.	
9	Donderdag.	
10	Vrijdag.	
11	Zaterdag.	
12	Zondag.	Delftsche kermis. Isr. Pinksterfeest.
13	Maandag.	Wekenfeest.
14	Dingsdag.	
15	Woensdag.	
16	Donderdag.	
17	Vrijdag.	
18	Zaterdag.	
19	Zondag.	Dank- en bededag. (Slag van Waterloo.)
20	Maandag.	
21	Dingsdag.	
22	Woensdag.	
23	Donderdag.	Vastendag.
24	Vrijdag.	H. Johannes de Dooper.
25	Zaterdag.	
26	Zondag.	
27	Maandag.	
28	Dingsdag.	Vastendag.
29	Woensdag.	H. Petrus en Paulus.
30	Donderdag.	

JULIJ, 31 dagen.

- 1 Vrijdag.
- 2 Zaterdag.
- 3 Zondag.
- 4 Maandag.
- 5 Dingsdag.
- 6 Woensdag.
- 7 Donderdag.
- 8 Vrijdag.
- 9 Zaterdag.
- 10 Zondag.
- 11 Maandag.
- 12 Dingsdag.
- 13 Woensdag.
- 14 Donderdag.
- 15 Vrijdag.
- 16 Zaterdag.
- 17 Zondag.
- 18 Maandag.
- 19 Dingsdag.
- 20 Woensdag.
- 21 Donderdag.
- 22 Vrijdag.
- 23 Zaterdag.
- 24 Zondag.
- 25 Maandag.
- 26 Dingsdag.
- 27 Woensdag.
- 28 Donderdag.
- 29 Vrijdag.
- 30 Zaterdag.
- 31 Zondag.

Begin der Hondsdagen.

Vastendag.

H. Jacobus.

AUGUSTUS, 31 dagen.

1 Maandag.	
2 Dingsdag.	
3 Woensdag.	
4 Donderdag.	
5 Vrijdag.	
6 Zaturdag.	
7 Zondag.	
8 Maandag.	
9 Dingsdag.	Vastendag.
10 Woensdag.	H. Laurentius.
11 Donderdag.	
12 Vrijdag.	
13 Zaturdag.	Vastendag.
14 Zondag.	Verw. des Temp. Vasten. Rotterd.
15 Maandag.	Maria Hemelvaart. (kerm.
16 Dingsdag.	
17 Woensdag.	
18 Donderdag.	
19 Vrijdag.	Einde der Hondsdagen.
20 Zaturdag.	
21 Zondag.	
22 Maandag.	Hartjesdag.
23 Dingsdag.	Vastendag.
24 Woensdag.	H. Bartholomeus.
25 Donderdag.	
26 Vrijdag.	
27 Zaturdag.	
28 Zondag.	
29 Maandag.	
30 Dingsdag.	
31 Woensdag.	

SEPTEMBER, 30 dagen.

- 1 Donderdag.
- 2 Vrijdag.
- 3 Zaterdag.
- 4 Zondag.
- 5 Maandag.
- 6 Dingsdag.
- 7 Woensdag.
- 8 Donderdag.
- 9 Vrijdag.
- 10 Zaterdag.
- 11 Zondag.
- 12 Maandag.
- 13 Dingsdag.
- 14 Woensdag.
- 15 Donderdag.
- 16 Vrijdag.
- 17 Zaterdag.
- 18 Zondag.
- 19 Maandag.
- 20 Dingsdag.
- 21 Woensdag.
- 22 Donderdag.
- 23 Vrijdag.
- 24 Zaterdag.
- 25 Zondag.
- 26 Maandag.
- 27 Dingsdag.
- 28 Woensdag.
- 29 Donderdag.
- 30 Vrijdag.

Maria Geboorte.

Kruisverheffing.

Vastendag.

Quatertemper. H. Matheus.

Quatertemper.

Quatertemper.

H. Michaël.

OCTOBER, 31 dagen.

1	Zaturdag.	
2	Zondag.	
3	Maandag.	Isr. Nieuwjaar.
4	Dingsdag.	Isr. Nieuwjaar, 2 ^e dag.
5	Woensdag.	
6	Donderdag.	
7	Vrijdag.	
8	Zaturdag.	
9	Zondag.	
10	Maandag.	
11	Dingsdag.	
12	Woensdag.	Isr. Groote Verzoendag.
13	Donderdag.	
14	Vrijdag.	
15	Zaturdag.	
16	Zondag.	
17	Maandag.	Isr. Loofhuttenfeest.
18	Dingsdag.	Isr. Loofhuttenfeest
19	Woensdag.	
20	Donderdag.	
21	Vrijdag.	
22	Zaturdag.	
23	Zondag.	
24	Maandag.	Isr. Loofhuttenfeest.
25	Dingsdag.	Isr. Vreugde der Wet.
26	Woensdag.	
27	Donderdag.	Vastendag.
28	Vrijdag.	H. Simon en Judas.
29	Zaturdag.	
30	Zondag.	
31	Maandag.	Vastendag.

NOVEMBER, 30 dagen.

1 Dingsdag.	Allerheiligen.
2 Woensdag.	
3 Donderdag.	
4 Vrijdag.	
5 Zaterdag.	
6 Zondag.	
7 Maandag.	H. Willebrordus.
8 Dingsdag.	
9 Woensdag.	
10 Donderdag.	
11 Vrijdag.	
12 Zaterdag.	
13 Zondag.	
14 Maandag.	
15 Dingsdag.	
16 Woensdag.	
17 Donderdag.	
18 Vrijdag.	
19 Zaterdag.	
20 Zondag.	
21 Maandag.	
22 Dingsdag.	
23 Woensdag.	
24 Donderdag.	
25 Vrijdag.	
26 Zaterdag.	
27 Zondag.	1 ^e Advent.
28 Maandag.	
29 Dingsdag.	Vastendag.
30 Woensdag.	H. Andreas.

DECEMBER, 31 dagen.

1 Donderdag.	
2 Vrijdag.	
3 Zaterdag.	
4 Zondag.	2 ^e Advent.
5 Maandag.	
6 Dingsdag.	H. Nicolaas.
7 Woensdag.	
8 Donderdag.	Maria Ontvangen.
9 Vrijdag.	
10 Zaterdag.	
11 Zondag.	3 ^e Advent.
12 Maandag.	
13 Dingsdag.	
14 Woensdag.	Quatertemper.
15 Donderdag.	
16 Vrijdag.	Quatertemper.
17 Zaterdag.	Quatertemper.
18 Zondag.	4 ^e Advent.
19 Maandag.	
20 Dingsdag.	Vastendag.
21 Woensdag.	H. Thomas.
22 Donderdag.	
23 Vrijdag.	
24 Zaterdag.	Vastendag.
25 Zondag.	Kersmis. H. Stephanus.
26 Maandag.	2 ^e Kersdag.
27 Dingsdag.	H. Johannes Evangelist.
28 Woensdag.	H. Onnoozele kinderen.
29 Donderdag.	
30 Vrijdag.	
31 Zaterdag.	Oudejaarsdag.

TAFEL

VAN HET LENGEN EN KORTEN DER DAGEN, GEDURENDE
HET JAAR 1853.

		<i>Opkomst der zon.</i>	<i>Ondergang der zon.</i>
Jan.	2 's Morgens	8 u. 23 min.	's Avonds 3 u. 36 min.
"	9	" 8 u. 11 min.	" 4 u. 5 min.
"	17	" 8 u. 5 min.	" 4 u. 16 min.
"	26	" 7 u. 55 min.	" 4 u. 32 min.
Febr.	1	" 7 u. 45 min.	" 4 u. 44 min.
"	8	" 7 u. 33 min.	" 4 u. 58 min.
"	16	" 7 u. 17 min.	" 5 u. 13 min.
"	23	" 7 u. 3 min.	" 5 u. 26 min.
Maart	2	" 6 u. 48 min.	" 5 u. 39 min.
"	9	" 6 u. 31 min.	" 5 u. 52 min.
"	17	" 6 u. 20 min.	" 6 u. 4 min.
"	25	" 5 u. 54 min.	" 6 u. 20 min.
"	31	" 5 u. 40 min.	" 6 u. 30 min.
April.	8	" 5 u. 21 min.	" 6 u. 45 min.
"	16	" 5 u. 3 min.	" 6 u. 59 min.
"	23	" 4 u. 48 min.	" 7 u. 13 min.
"	30	" 4 u. 33 min.	" 7 u. 22 min.
Mei.	8	" 4 u. 18 min.	" 7 u. 36 min.
"	16	" 4 u. 4 min.	" 7 u. 49 min.
"	22	" 3 u. 56 min.	" 7 u. 57 min.
"	29	" 3 u. 48 min.	" 8 u. 7 min.
Junij	6	" 3 u. 41 min.	" 8 u. 16 min.
"	14	" 3 u. 38 min.	" 8 u. 22 min.
"	21	" 3 u. 38 min.	" 8 u. 25 min.
"	28	" 3 u. 41 min.	" 8 u. 24 min.

		<i>Opkomst der zon.</i>		<i>Ondergang der zon.</i>	
Julij	6	's Morgens	3 u. 47 min.	's Avonds	8 u. 22 min.
"	13	"	3 u. 54 min.	"	8 u. 16 min.
"	20	"	4 u. 3 min.	"	8 u. 8 min.
"	27	"	4 u. 13 min.	"	7 u. 59 min.
Aug.	5	"	4 u. 27 min.	"	7 u. 44 min.
"	12	"	4 u. 38 min.	"	7 u. 30 min.
"	18	"	4 u. 48 min.	"	7 u. 18 min.
"	26	"	5 u. 1 min.	"	7 u. 1 min.
Sept.	3	"	5 u. 15 min.	"	6 u. 43 min.
"	10	"	5 u. 26 min.	"	6 u. 26 min.
"	17	"	5 u. 38 min.	"	6 u. 10 min.
"	25	"	5 u. 51 min.	"	5 u. 51 min.
Oct.	2	"	6 u. 3 min.	"	5 u. 34 min.
"	9	"	6 u. 15 min.	"	5 u. 18 min.
"	17	"	6 u. 30 min.	"	5 u. 0 min.
"	25	"	6 u. 44 min.	"	4 u. 43 min.
Nov.	1	"	6 u. 57 min.	"	4 u. 29 min.
"	8	"	7 u. 10 min.	"	4 u. 17 min.
"	15	"	7 u. 22 min.	"	4 u. 6 min.
"	23	"	7 u. 36 min.	"	3 u. 56 min.
"	30	"	7 u. 48 min.	"	3 u. 49 min.
Dec.	7	"	7 u. 57 min.	"	3 u. 45 min.
"	15	"	8 u. 6 min.	"	3 u. 44 min.
"	23	"	8 u. 12 min.	"	3 u. 47 min.
"	30	"	8 u. 13 min.	"	3 u. 52 min.

SCHIJNGESTALTEN DER MAAN,

GEDURENDE HET JAAR 1853.

Januarij	2	's Namiddags	10 u. 14 min.	L. K.
"	9	's Namiddags	4 u. 13 min.	N. M.
"	17	's Morgens	5 u. 49 min.	E. K.
"	25	's Morgens	6 u. 2 min.	V. M.
Februarij	1	's Morgens	6 u. 20 min.	L. K.
"	8	's Morgens	5 u. 53 min.	N. M.
"	16	's Morgens	3 u. 31 min.	E. K.
"	23	's Namiddags	7 u. 44 min.	V. M.
Maart	2	's Namiddags	1 u. 59 min.	L. K.
"	9	's Namiddags	8 u. 38 min.	N. M.
"	17	's Namiddags	11 u. 45 min.	E. K.
"	25	's Morgens	6 u. 39 min.	V. M.
"	31	's Namiddags	10 u. 2 min.	L. K.
April	8	's Namiddags	0 u. 17 min.	N. M.
"	16	's Namiddags	5 u. 4 min.	E. K.
"	23	's Namiddags	3 u. 31 min.	V. M.
"	30	's Morgens	7 u. 10 min.	L. K.
Mei	8	's Morgens	4 u. 26 min.	N. M.
"	16	's Morgens	6 u. 16 min.	E. K.
"	22	's Namiddags	11 u. 12 min.	V. M.
"	29	's Namiddags	5 u. 58 min.	L. K.
Juniij	6	's Namiddags	8 u. 22 min.	N. M.
"	14	's Namiddags	3 u. 46 min.	E. K.
"	21	's Morgens	6 u. 30 min.	V. M.
"	28	's Morgens	6 u. 56 min.	L. K.
Julij	6	's Morgens	11 u. 13 min.	N. M.
"	13	's Namiddags	10 u. 35 min.	E. K.
"	20	's Namiddags	2 u. 13 min.	V. M.
"	27	's Namiddags	10 u. 20 min.	L. K.

Augustus	5	's Morgens	0 u. 25 min.	N. M.
"	12	's Morgens	3 u. 59 min.	E. K.
"	18	's Namiddags	11 u. 14 min.	V. M.
"	26	's Namiddags	3 u. 57 min.	L. K.
September	3	's Namiddags	0 u. 1 min.	N. M.
"	10	's Morgens	9 u. 17 min.	E. K.
"	17	's Morgens	10 u. 31 min.	V. M.
"	25	's Morgens	10 u. 52 min.	L. K.
October	2	's Namiddags	10 u. 37 min.	N. M.
"	9	's Namiddags	3 u. 45 min.	E. K.
"	17	's Morgens	0 u. 15 min.	V. M.
"	25	's Morgens	5 u. 39 min.	L. K.
November	1	's Morgens	8 u. 58 min.	N. M.
"	8	's Morgens	0 u. 31 min.	E. K.
"	15	's Namiddags	6 u. 20 min.	V. M.
"	23	's Morgens	10 u. 54 min.	L. K.
"	30	's Namiddags	7 u. 48 min.	N. M.
December	7	's Namiddags	0 u. 30 min.	E. K.
"	15	's Namiddags	1 u. 53 min.	V. M.
"	23	's Namiddags	1 u. 42 min.	L. K.
"	30	's Morgens	6 u. 25 min.	N. M.

VOORNAAMSTE REISGELEGENHEDEN IN NEDERLAND.

VERTREK DER POSTEN VAN HET POSTKANTOOR TE DELFT.

De brieven bestemd voor de Noordelijke Provinciën, alsmede Duitschland, Zweden, Noorwegen, Rusland, etc. worden telkens verzonden met de spoortreinen op Amsterdam en per nachtpost; die voor de Zuidelijke Provinciën alsmede Engeland en Koloniën met de spoortreinen op Rotterdam. Nog gaan per nachtpost, ten half negen uur, de brieven voor België, Frankrijk en verdere Zuidelijke landen, alsmede voor Noord- en Zuid-Brabant en meer Zuidelijke Provinciën.

Er vertrekken maandelijks drie brievenmalen door middel der Overland-posten over *Southampton*, *Marseille* en *Triest*.

De brieven kunnen gefrankeerd en ongefrankeerd verzonden worden; die over *Southampton* moeten vóór den 14den van iedere maand bezorgd worden; over *Triest* vóór den 21sten en over *Marseille* vóór den 22sten van iedere maand.

De verkiezing der wijze van verzending moet op de brieven worden uitgedrukt, door de woorden: over *Southampton*, *Triest* of over *Marseille*, daar ze, zonder die bepaalde aanwijzing, per scheepsgelegenheid verzonden worden.

Voor het frankeren der brieven, kan men zich van postzegels bedienen, verkrijgbaar aan het Postkantoor.

Het kantoor is geopend van des morgens half zeven tot half negen uur, van half tien tot 's namiddags half vier en des avonds van zes tot negen uur.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG.

Winterdienst, beginnende 18 Nov. 1852.

Van Amsterdam naar Rotterdam.

Vertr. van Amsterd.	* Halfweg.	Haarlem.		* Vogelz.	* Hillegom. Beek.	* Veenenb.	* Warmond.	Leijden.		* Voorsch.	's Hage.		* Rijswijk.	Delft.		Schiedam.		Aankomst te Rotterd.
		aank.	vertr.					aank.	vertr.		aank.	vertr.		aank.	vertr.	aank.	vertr.	
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
8.30	8.47	9.—	9.5	9.20	door	9.33	9.56	10.02	10.07	10.18	10.37	8.—	8.07	8.16	8.19	8.36	8.39	8.47
11.30	door	11.58	12.3	12.18	door	12.31	door	12.58	1.03	door	1.30	1.35	door	1.50	1.53	2.10	2.13	2.21
+ 1.30	1.47	2.—	2.6	2.21	door	2.35	2.58	3.4	3.10	3.21	3.40	3.47	3.54	4.3	4.6	4.23	4.26	4.34
4.30	4.47	5.—	5.5	5.20	door	5.33	5.56	6.2	6.7	6.18	6.37	6.42	6.49	6.58	7.1	7.18	7.22	7.30
7.30	7.47	8.—	8.5	8.20	8.28	8.35	8.58	9.4	9.9	9.20	9.39	9.44	9.51	10.—	10.3	10.20	10.23	10.31

Van Rotterdam naar Amsterdam.

Vertr. van Rotterd.	Schiedam.		Delft.		* Rijswijk.	's Hage.		* Voorsch.	Leijden.		* Warmond.	* Veenenb.	* Hillegom. beek.	* Vogelz.	Haarlem.		* Halfweg.	Aankomst te Amsterd.
	aank.	vertr.	aank.	vertr.		aank.	vertr.		aank.	vertr.					aank.	vertr.		
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
6.45	6.53	6.56	7.13	7.16	7.26	7.32	7.37	7.57	8.7	8.12	8.19	8.44	8.48	8.56	9.10	9.15	9.29	9.45
+ 9.45	9.53	9.56	10.13	10.16	10.26	10.32	10.37	10.57	11.7	11.12	11.19	11.44	door	11.55	12.9	12.14	12.28	12.44
11.45	11.53	11.56	12.13	12.16	door	12.31	12.36	door	1.3	1.8	door	1.38	door	1.49	2.3	2.8	door	2.36
3.—	3.8	3.11	3.28	3.31	3.41	3.47	3.52	4.12	4.22	4.27	4.34	4.59	door	5.10	5.24	5.29	5.43	5.59
5.30	5.38	5.41	5.58	6.1	6.11	6.17												
7.45	7.53	7.56	8.13	8.16	8.26	8.32	8.37	8.57	9.7	9.12	9.19	9.44	door	9.55	10.9	10.14	10.28	10.44

NB. Op de halten, met een * gemerkt, worden reizigers opgenomen, voor zoo verre er plaats in de rijtuigen is.
Op Zon- en Feestdagen zal aan al de halten, uitgezonderd Hillegommerbeek, als dit verlangd wordt, worden opgehouden.
De treinen, met een † gemerkt, zijn voorloopig en bestaan alleen uit rijtuigen der 1e en 2e klasse.

NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG.

Winterdienst, beginnende 15 October 1852.

Van Amsterdam naar Utrecht en Arnhem.

Vertrek van <i>Amsterd.</i>	Abcoude.	Loenen en Vreeland.	Nieu- wersluis.	Breuke- len.	Maarsen.	<i>Utrecht.</i>	Zeist en Drieberg.	Maars- bergen.	Veenen- daal.	Ede.	Wolfhe- zen.	Aank. te <i>Arnhem.</i>
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
8 —	8.17	8.25	8.35	8.42	8.50	9. 9	9.30	9.46	10. 9	10.20	10.35	10.50
10.45	11. 2	11.10	11.20	11.27	11.35	11.54	12.15	12.31	12.54	1. 7	1.20	1.35
6 —	6.17	6.25	6.35	6.42	6.50	7. 9	7.30	7.46	8. 9	8.20	8.35	8.50

Van Arnhem naar Utrecht en Amsterdam.

Vertrek van <i>Arnhem.</i>	Wolfhe- zen.	Ede.	Veenen- daal.	Maars- bergen.	Zeist en Drieberg.	<i>Utrecht.</i>	Maarsen.	Breuke- len.	Nieu- wersluis.	Loenen en Vreeland.	Abcoude.	Aank. te <i>Amsterd.</i>
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
7.12	7.27	7.42	7.57	8.16	8.35	9. 1	9.12	9.21	9.31	9.37	9.45	10. 2
11.40	11.55	12.10	12.25	12.44	1. 3	1.29	1.40	1.48	1.59	2. 5	2.13	2.30
5.28	5.43	5.58	6.13	6.32	6.51	7.17	7.28	7.36	7.47	7.53	8. 1	8.18

NB. Alle treinen zullen te Maarsen, nabij de herberg de Plattenburg en te Wolfhezen, tot het op- en afsladen van reizigers, stil houden, wanneer daartoe bij den chef-conducteur het vereischte verzoek door de belanghebbenden is gedaan. Op de tusschen-stations bij de dorpen worden slechts reizigers opgenomen, voor zoo verre er plaats in de rijtuigen is. De reizigers hebben geene bagage vrij, dan alleen de kleine pakjes die zij onder de banken der rijtuigen kunnen bergen, zonder hinderlijk te zijn.

DILIGENCE-DIENSTEN.

DIENST VAN VAN GEND EN LOOS.

Van Amsterdam op Antwerpen door Delft, dagelijks des morgens ten half 3 ure van Delft.

Van Antwerpen naar Amsterdam door Delft, des avonds ten 10 ure van Delft.

Rijden af van het logement de Gouden Molen, bij P. A. Hesse, nabij de Haagpoort.

STOOMBOOT- EN SPOORWEG-EXPEDITIE.

DE VRIENDSCHAP, ONDERNEMING VAN J. P. KOENS.

Nachtdienst tusschen Rotterdam door Delft naar Amsterdam, dagelijks des avonds ten 11 ure van Delft.

Van Amsterdam door Delft naar Rotterdam, des morgens ten half vijf ure van Delft.

Nadere informatie zijn te bekomen bij de Erven J. Roodenburg, in het huis ter Lucht, nabij de Nieuwe Brug.

Van Monster over 's Gravenhage naar Delft, en terug, alle Donderdagen des morgens ten half 6 ure; en van de Herberg de Vink, te 's Gravenhage, ten acht ure naar Delft eene Diligence; terug des middags ten 1 ure van Delft, en ten 2 ure van de Herberg de Vink.

Van 's Gravenhage naar Delft en terug, alle Donderdagen, des morgens ten 6 ure van 's Gravesande, en des namiddags ten 1 ure terug.

Kantoor dezer beide diensten te Delft, bij de Erven Roodenburg, in het huis ter Lucht.

ONDERNEMING VAN H. O. VAN MUNSTER,
J. P. KOENS EN H. S. VAN HEUMEN.

Verzending van Goederen door het geheele rijk, *Engeland*, geheel *Duitschland* en *België*, over de spoortreinen, diligences en stoombooten.

De onderneming belast zich voortdurend met het incasseren van Wissels, verzending van Gelds-waarden en Effecten, verrigten van commissiën, alles tegen een zeer verminderd tarief.

Het hulpkantoor der onderneming te Delft, bij W. Koens, Binnen-Watersloot.

ALGEMEENE EXPEDITIE-MAATSCHAPPIJ VAN
TIMMERMANS EN COMP.

Deze Maatschappij belast zich met de Expeditie van alle Goederen, Geldspeciën, Effecten, enz. dagelijks op en van alle Spoortreinen, op geheel Noordelijk en Zuidelijk *Duitschland* en langs den Rijn, in correspondentie met de Keulsche Stoomboot-Maatschappij; naar *Zwitserland*, *Italië*, *Oostenrijk*, *Beijeren* en *Wurtemberg*; alsmede Maandag en Vrijdag 's namiddags van Amsterdam naar *Oldenburg*, *Bremen*, *Hamburg*, *Osnabruck*, *Lubeck* en verder geheel *Hanover*, *Denemarken* en *Zweden*.

Informatien zijn te bekomen aan het kantoor dezer onderneming, gevestigd te Delft, bij Fischler Binnenwatersloot, bij de Koornbeurs.

ORDE OP HET VERTREK DER TREK- EN MARKTSCHUITEN.

VAN DELFT OP 'S GRAVENHAGE.

Van 1 Maart tot 31 October 's morgens ten 7, half 8, half 9 en 9 ure, en van half 10 tot 's avonds half 9, alle uren op het half uur. Van 1 November tot 28 Februarij, 's morgens ten 7, 8 en 9 ure, en van half 10 tot 's avonds half 8 ure, op het half uur. De pakschuit maandag en vrijdag 's morgens ten 6 ure.

VAN 'S GRAVENHAGE OP DELFT.

Van 1 Maart tot 31 October, van 's morgens half 6 tot 's avonds half 8 ure, alle uren op het half uur, en de laatste ten 9 ure. Van 1 November tot 28 Februarij van 's morgens half 7 tot 's avonds half 8, op alle half uren.

De pakschuit, Maandag, Dingsdag, Woensdag en Zaterdag 's morgens ten 9 ure, en Donderdags in den Zomer 's morgens ten 5, en 's winters ten 6 ure.

VAN DELFT OP ROTTERDAM.

Van 1 April tot 30 September alle uren, van 's morgens 7 tot 's avonds 8 ure, uitgezonderd 's namiddags ten 4 ure. Van 1 tot 30 October, alle uren van 's morgens 7 tot 's avonds 7 uur, uitgezonderd 's namiddags

ten 4 ure. Van 1 Novembert ot 31 Maart 's morgens 10 uur, 's namiddags 2 en 's avonds ten 7 uur. Alle dagen de ijzeren schuit, getrokken door 2 paarden, 's morgens 8 en 's namiddags ten 3 en 5 ure.

Het geheele jaar door alle Dingsdagen, 's morgens ten half 9 ure, een pakschuit, behalve de gewone pakschuit der vroegbeurt.

VAN ROTTERDAM OP DELFT.

Van 1 April tot 30 September van 's morgens ten 7 ure tot 's avonds ten 8 ure; en van 1 October tot 31 Maart van 's morgens ten 7 tot 's avonds ten 7 ure.

Des morgens ten 9 ure de ijzeren schuit, door 2 paarden getrokken. Informatien te bekomen bij den Commissaris van gemelde veeren W. Wigmans.

VAN DELFT OP LEYDEN EN TERUG.

Onbepaald. Informatien te bekomen bij den heer G. Boet, in de Haagpoort, Commissaris van genoemd veer.

VAN DELFT OP SCHIEDAM.

Vrijdags 's morgens ten 7 ure, en terug des namiddags ten 3 ure. Afvaart voor de Stad-Herberg in het Zuid-einde.

VAN SCHIEDAM OP DELFT.

Donderdags 's morgens ten 7 ure, en terug 's namiddags ten 3 ure.

VAN DELFT OP MAASSLUIS.

's Morgens het geheele jaar door, ten 8 ure en 's namiddags ten half 2 ure. Van 1 April tot 30 September 's namiddags ten 6 ure; van 1 October tot 31 Maart 's namiddags ten 5 ure.

VAN MAASSLUIS OP DELFT.

's Morgens het geheele jaar door, ten half zes en half 11. Van 1 April tot 30 September 's namiddags ten 5 ure, van 1 October tot 30 Maart 's namiddags ten 3 ure. De ochtendschuiten corresponderen op den 1sten en 2den trein van den Hollandschen spoorweg.

VAN DELFT OP VLAARDINGEN.

In de zomermaanden 's namiddags ten 4 ure, en ten 3 ure in de wintermaanden. Een marktschuit donderdags 's middags ten 12 ure en 's namiddags ten 3 ure.

VAN VLAARDINGEN OP DELFT.

's Morgens ten 6 ure en Donderdags nog een ten 4 ure

VAN DELFT OP AMSTERDAM.

Op Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des namiddags ten 3 ure.

VAN AMSTERDAM OP DELFT.

Op dezelfde dagen en uren.

VAN SCHIEDAM DOOR DELFT OP HAARLEM.

Zaterdag voormiddag, en van Delft 's namiddags ten 3 ure. Ook vaart 's Woendags namiddags ten 2 ure een pakschuit van Delft naar Haarlem.

VAN SCHIEDAM DOOR DELFT OP UTRECHT.

Woensdag morgen ten 10 ure en van Delft 's namiddags ten 2 ure.

VAN VLAARDINGEN DOOR DELFT OP UTRECHT.

Woensdag namiddag van Vlaardingen en Donderdag des morgens ten half 12 ure van Delft. Deze schuit neemt ook goederen mede voor Amersfoort en omliggende plaatsen in de provincie Utrecht.

NB. Voor de bovengenoemde plaatsen worden de bestellingen aangenomen bij den Commissaris, J. P. Tasseron, Voorstraat, wijk VI No. 296, alsmede aan het veer voor de Leydsche Marktschuit nevens de Luthersche Kerk.

VAN DELFT OP ALKMAAR.

Om de 14 dagen, des Woensdags morgens ten 8 ure. Ligplaats voor de Branderij de Papegaai. De schuiten naar Alphen, Oudshoorn, Waddingsveen, Boskoop, Hazerswoude, enz. varen des Dingsdags voormiddags af. Bestellingen bij P. A. Hesse, nabij de Haagpoort.

VERTREK DER DORPSCHUITEN.

Berkel. Donderdags 's middags ten 12 ure. Ligplaats voor de Wed. Bante, op de Koornmarkt.

's Gravesande. Donderdags voormiddags ten half 12 ure. Ligplaats voor het Oude Westlandsche Veerhuis, nabij de Haagpoort.

Kwintsheul, Poeldijk, Monster, Naaldwijk, Hondsholre-
dijk en Loosduinen. Donderdags ten 11 ure. Lig-
plaats voor de Wed. v. d. Kraaij aan de voorstraat.

Leydschendam en Rijswijk, Donderdags. Ligplaats des
morgens ten 10 ure, aan de Voorstraat, voor de
Brouwerij de P.

De Lier en de Lee. Donderdags ten half 12 ure. Ligplaats
voor het Westlandsche Veerhuis op de Binnenwa-
tersloot.

Maasland. Donderdags ten 11 ure. Ligplaats voor de
Herberg de Zwarte Raaf, op de Binnenwatersloot.

Nootdorp. Dingsdag, Donderdag en Zaterdag ten 1 ure.
Ligplaats in het Vrouwjuttonland, voor de Grutterij
de Blaauwe Star.

Overschie. Dingsdag ten 3 ure, en Donderdag ten 1 ure.
Ligplaats voor J. van der Gaag, Znideinde.

Pijnacker. Donderdag en Zaterdag ten half 12 ure. Lig-
plaats voor P. A. Engelbregt, Oosteinde.

Schipluiden en 't Woud. Donderdag ten 11 ure. Ligplaats
op de Binnenwatersloot voor de Herberg de Zwarte
Raaf.

Voorburg. Donderdag ten 1 ure van de Haagpoort. Komt
ook een alle Dingsdagen ten 5 ure van Rotterdam

door Delft. Ligplaats voor P. A. Hesse, in het Logement de Gouden Molen nabij de Haagpoort.

Wateringen. Dingsdag, Donderdag en Zaterdag in de Zomermaanden, ten 11 ure; Donderdag en Zaterdag in de Wintermaanden, ten 12 ure. Ligplaats aan het Nieuwe Schippers Veerhuis op de Voorstraat.

Zoetermeer en Zegwaard. Donderdag ten half 1 ure.

Ligplaats als boven, op de Voorstraat.

Zuidbuurt. Donderdag ten 11 ure. Ligplaats op de Binnenwatersloot.

POST EN VOETBODEN.

- Vrouw van Beek. Bodin van Nootdorp. Komt alle dagen in de stad, uitgezonderd des Zondags, vertrekt 's namiddags ten 1 ure. Adres bij H. Koster en W. Beets, Boekhandelaren.
- J. van der Berg. Bode op Wateringen, Poeldijk, Monster en 's Gravesande. Komt Maandag, Dingsdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag in de stad; vertrekt tegen 1 ure. Adres bij Valkenburg, Hoek Beestenmarkt.
- A. Bokhoove. Commissionair, gaat Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag naar den Haag. Woont op den Burgwal, W. III, n° 305.
- C. van den Bas. Postbode van Delft op Zoetermeer, Zegwaard en Benthuijzen. Vertrekt Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's namiddags ten 5 ure. Adres bij H. v. Kan, Breedstraat.
- K. Bijzen. Postbode van Delft naar Pijnacker. Vertrekt alle dagen 's morgens ten 8 ure. Adres Oosteinde, Wijk I, n° 197.
- M. Brederveld. Postbode van Schipluiden op Delft. Komt alle dagen in de stad, vertrekt des namiddags. Adres bij B. Bruins, Boekhandelaar.
- J. Dijkshoorn. Postbode van de Lier. Dagelijks, uitgezonderd Donderdag en Zondag. Vertrekt 's namiddags ten half 12 ure. Bestellingen worden aangenomen bij de Wed. Bladergroen, Oude Delft, nevens de Academie.

- G. Klijnes. Bode van Voorburg op Delft. Komt maandags, Woensdag en Zaterdag in de stad. Adres bij de wed. Bladergroen op het Oude Delft.
- N. Looije. Bode op Wateringen, Poeldijk, Monster en Ter Heide. Komt dagelijks, uitgezonderd des Donderdags. Vertrekt 's namiddags ten half 12 ure. Adres bij van der Gaag, Oude Delft, hoek Oude Kerk.
- C. Redeker. Westlandsche Postbode. Komt alle dagen, uitgezonderd des Zondags. Vertrekt van Delft 's namiddags ten 2 ure. Adres bij H. Kramer in de Herberg de Beurs van Rotterdam, in de Jacob-Gerritsestraat.
- P. A. van Swieten. Bode op den Haag. Vertrekt alle dagen, uitgezonderd des Zondags, naar den Haag. Bestellingen worden aangenomen bij de Wed. Bladergroen, op het Oude Delft, nevens de Academie.

VERDERE REISGELEGENHEDEN

IN NEDERLAND.

NB. Voor de plaatsen aan de spoorwegen gelegen zie men mede het afzonderlijk tarief.

VAN AMSTERDAM

naar *Alkmaar*, over Zaandam en Wormerveer. Stoomb. tweemaal daags. In de Zomermaanden 's morg. 7 en 's nam. 1 uur, in de Wintermaanden 's morg. 7½ en 's nam. 2½ uur.

„ *Amersfoort*. Dilig. van v. d. Hoek, op de Botermarkt. Maandag 's morgens 4 uur.

Over Muiden en Naarden, naar Amersfoort. Dilig. v. d. Horst, Cingel 514, dagelijks.

Nog eene Dilig. wed. Cruse, Botermarkt. Maandag 's nam. 5 uur.

„ *Antwerpen*, over Haarlem, 's Hage, Delft, Rotterdam, Dordt en Breda. Dilig. v. Gend en Loos 's av. kwartier voor 9 uur, aankomst te Antw. 's nam. ten 2 uur, vóór het vertrek der Spoortrein naar Mechelen, Leuven, Brussel en Gend, in correspondentie met Parijs enz.

„ *Appingadam*, schip om de 5 of 6 weken.

„ *Assen*, beurtm. van 1 Febr. tot half Dec. Woensd. om de 14 dagen, één uur voor boomsluiten; verder om de 3 weken. Terug, Vrijdag om de 14 dagen, 's morg. 5 uur.

- naar *Blokzijl*, beurtm. Dingsd. en Vrijd. van 6 Dec. tot 1 Febr. alléén Dingsd. een uur vóór boomsluiten.
- „ *Bolsward*, beurtm. alléén van 1 Febr. tot 6 Dec. Vrijd. 2 uur vóór boomklokluiden.
- „ *Broek*, beurtsch. Maand. Woensd. en Vrijd. 's nam. ten 4 uur.
- „ *Buiksloot*, zie naar het Tolhuis.
- „ *Delfzijl*, met het schip op de Lemmer.
- „ *Deventer*, beurtsch. Dingsd. en Vrijd. 1 uur vóór het luiden der boomklok, van 6 Dec. tot 12 Febr. allen Vrijd. 's nam. 3 uur.
- „ *Dokkum*, beurtsch. alleen van 1 Maart tot 30 Nov. Woensd. om de 14 dagen.
- „ *Elburg*, beurtsch. Dingsd. Donderd. en Zaterdag 's av. 1 uur vóór boomsluiten; 's winters Dingsdag niet.
- „ *Enkhuizen*, Stoomb. Dingsd. Donderd. en Zaterdag. 's morg. 7 uur.
- Idem. Beurtm. Woensd. en Vrijd.
- Zie ook naar Hoorn en Medemblik.
- „ *Enschedé*, met het schip op Deventer.
- „ *Franeker*, beurtsch. van Febr. tot Dec. Dingsd.
- „ *Genemuiden*, beurtsch. Maand. 1 uur v. boomsluit.
- „ *Gouda* en terug beurtsch. van 15 April tot 15 Sept. 's midd. half vier uur. De overige maanden ten 4 uur.
- „ *Hamburg*, stoomb. den 5. 10, 15, 20, 25 en 30 der maand. in den vroegen morgen.
- „ *Harlingen*, stoomb. Dingsd. Donderd. en Zaturd. 's morg. 7 uur.
- „ Idem, beurtsch. van April tot Septemb. Maandag,

- Woensd. en Vrijd. 1 uur vóór boomklokluiden.
naar *Hasselt*, beurtsch. van Dec. tot Maart, Maand.; van
Maart tot 19 Junij. Zond. Maand. Woensd. en Vrijd.
alsmede van 21 Aug. tot 31 Oct. 's Zomers alle
dagen 1 uur vóór boomklokluiden.
- „ *den Helder*, over Alkmaar, barge, dagelijks behalve
Maand. 's morg. 7 uur. Ook met de Stoomb. naar
het Tolhuis, van 1 Maart tot 31 Oct. 's nam. ten
4 uur, en van 1 Nov. tot Febr. Dingsd. Dond. en
Zaturd. 1 uur, en van daar per Dilig. over Purme-
rende naar Hoorn en Enkhuizen.
- „ *Hoorn*, zie naar Medemblik en den Helder.
- „ *Hull*, stoomb. den 5, 10, 15, 20, 25 en 30 der
maand.
- „ *Joure*, beurtsch. Maand. 2 uur vóór boomsluiten.
- „ *Kampen*, beurtsch. Maand., Woensd. en Vrijd. 1 uur
vóór boomschl.; van Dec. tot Febr. Maand. en Vrijd.
's nam. 3 uur.
- „ *Idem*, stoomb. dagel. behalve Zond. 's morg. 6 uur.
- „ *Leeuwarden*, beurtsch. van 22 Febr. tot 6 Dec.
Woensd. en Zaturdag; en verder alléén Zaturd. $\frac{3}{4}$ uur
vóór boomsluiten.
- „ *de Lemmer*, beurtsch. van half Febr. tot 12 Nov.
dagelijks, verder Maand. Woensd. en Vrijd. 2 uur.
vóór boomsluiten.
- „ *Idem*, stoomb. Maand., Woensd. en Vrijd. 's mor-
gens 7 uur.
- „ *Meppel*, beurtm. Dingsd. en Zaturd.; van 6 Dec. tot
2 Febr. alléén Dingsd. 1 uur vóór boomsluiten.
- „ *Medemblik*. Met de stoomb. naar het Tolhuis, ver-
der met de barge naar Buiksloot; van 1 April tot

30 Sept. Dingsd. Donderd. en Zaturd., en van 1 Oct. tot 13 Maart, alleen Dingsd. eene Dilig. 9 uur van Buiksloot over Purmerende en Hoorn naar Medemblik. Naar Enkhuizen vindt men eene dilig. aan het Medemblikker tolhuis te Hoogearspeel.

naar *Muiden en Naarden*. Treksch. van 1 Mei tot 30 Sept. 5 maal, van 1 Oct. tot 31 Maart 4 maal en gedurende April 3 maal daags.

„ *Purmerende*, zie naar Medemblik.

„ *Rotterdam* over Haarlem, Leiden, 's Hage en Delft dilig. Koens, Dam; dagelijks 's avonds half 10 uur.

„ *Sloten (Vriesland)* beurtm. van 25 Febr. tot Decemb. 's Maand. 2 uur voor boomsluiten.

„ *Sneek*, beurtm. van 6 tot 25 Dec. Dingsd. en Zaturd.; tot 1 Febr. alleen Dingsd. vervolgens tot ultimo Febr. Dingsd. en Zaturd. en overigens Dingsdag Donderd. en Zaturd. $1\frac{1}{4}$ uur voor boomsluiten.

„ *Steenwijk*, beurtsch. Dingsd. en Zaturd. 1 uur voor boomsluiten.

„ *Tolhuis*. Van 1 April tot 30 Sept. raderboot of zeilschuit, 's morg. 6, 's nam. 12 en 1 uur; voorts alle uren een stoomb. met het slaan der volle uren, tot het sluiten van den boom, en van 1 Oct. tot 31 Maart raderboot, 's morg. 7 uur; een stoomb. van 8 uur 's morgens tot 's avonds 5 uur, uitgenomen ten 12 uur.

„ *Weesp*, treksch. van 16 Maart tot 15 Nov. 4 maal en van 16 Nov. tot 15 Maart 2 maal daags, doch Maand. 3 maal.

„ *Zaandam*, stoomb. des zomers 6 maal, 's winters 2 maal daags.

„ *Zwolle*, stoomb. 3 maal 's weeks, alléén des zomers.

naar *Zwolle*, beurtsch. dagel. 's nam. 3 uur, uitgezonderd van 19 Dec. tot 11 Febr. dan Dingsd., Donderd. en Zaturd.

„ *Zutphen*, beurtsch. Donderd.

„ *Zwartsluis*, Beurtschip, van Febr. tot Dec. Dingsd. en Zaturd. verder alleen Dingsd. 1 uur voor-boomsl.

VAN ALKMAAR

naar *Amsterdam*, stoomb. dagelijks tweemaal, des zomers 's morg. kwart. voor 6 en 's nam. half 2; 's winters 's morg. ten 7, en 's nam. 1 uur. Ook met de barge dagelijks.

„ *den Helder*, barge 2 maal daags.

VAN AMERSFOORT

naar *Amsterdam*, over Naarden, Muiden enz.

dilig. v. d. Horst, dagelijks.

dilig. wed. Gruse Maand, 's morg. 5 uur.

„ *Utrecht*, dilig. van Nijmegen, 's morgens half 6, kwart. voor 11 en 's nam. 3 uur.

VAN APINGADAM

naar *Groningen*, treksch. Dingsd. en Vrijdag 's morg. 6 uur; de overige dagen, behalve Zon- en Feestdagen 5 uur.

VAN ARNHEM

naar *Breda*, over 's Hertogenbosch en tusschenliggende plaatsen, dilig. v. d. Horst, dagelijks 's morgens 11 uur (na aankomst van den 1sten spoortrein).

- naar *Deventer*, over *Doesburg* en *Zutphen*, dilig. v. d. *Horst* (na aankomst van den 2den trein).
- „ *Emmerik*, dilig. v. *Gend* en *Loos*. na aankomst van den laatsten spoortrein, 's avonds half 10 uur. Nog een stoomb. *Zond.* en *Donderd.*, 's nam. omstreeks 3 uur.
- „ *Kampen*, stoomb. 3 maal 's weeks, 's morg. 5 uur.
- „ *Keulen* enz., stoomboot 's morgens 6 uur.
- „ *Kleef*, over *Nijmegen*, dilig. 's avonds kwart over 8 uur.
- „ *Leeuwarden*, over *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Groningen* dilig. na aank. van den 1sten spoortrein.
- „ *Nijmegen*, dilig. *Koens*, 's morgens kwart. voor 11 en 's nam. 3 uur. Zie ook naar *Kleef*. Stoomboot 's morg. 11 uur 's nam. 8 uur in correspondentie met den spoortrein op *Amsterdam*.
- „ *Rotterdam*, stoomb. 's maand., *Woensd.* en *Zaturd.* 's morgens 9 uur.
- „ *Zutphen*, na aankomst van alle spoortreinen.

VAN ASSEN

- naar *Groningen*, dilig. 's nam. 4 uur.
- „ *Meppel*, jaagsch. 's morg. 8 uur, behalve *Zond.*
- „ *Zwolle* over *Meppel*, dilig. 's morgens 11 uur.

VAN BERGEN OP ZOOM

- naar *Antwerpen*, dilig. 's morgens 5 uur. Ook per passerende stoomb. van *Rotterdam*.
- „ *Breda*, dilig. 's avonds half 6 uur en *Dingsd.*, *Donderd.* en *Zaturd.* 's morg. half 6 uur.
- „ *Rotterdam*, per passerende stoomb. van *Antwerpen*.

VAN BREDA

- naar *Amsterdam*, dilig. 's nam. 2 uur.
- „ *Antwerpen*, dilig. 's morgens 5 en 10 's nam. 's zomers 3 en 's winters kwart voor 4 uur.
- „ *Bergen op Zoom*, dillig. 's morg. ten 5 uur 25 min. en Dingsd. en Zaturd. 's nam. 4 uur.
- „ *Geertruidenberg*, dillig. 's zomers 's morg. half 5, 's wint. 's morg. 5 uur, doch 's Maand. altijd half 4.
- „ *Grave*, over Tilburg en 's Hertogenbosch, 's morg. half 5 en 's nam. 4 uur.
- „ *den Moerdijk*, dillig. 's morg. 11 uur.
- „ *Rotterdam*, dillig. v. Gend en Loos 's morg. 6 uur.
- „ *Utrecht* over Gorinchem, dillig. 's morg. half 6; ook eene dillig. 's zomers 's morg. 10 en 's nam. 5 uur. 's Winters 's morg. 5 en kwart voor 10 uur.

VAN CULEMBORG

- naar *Rotterdam*, stoomboot 's Maand. 's morg. 5 uur; andere dagen half 8 uur, uitgezonderd Zondags.
- „ *Utrecht*, dillig. na aankomst der boot van Rotterd.

VAN DEVENTER

- naar *Hannover*, dillig. Maand. en Vrijdag.
- „ *Munster*, dillig. Zond., Dingsd. en Vrijdag, 's av. 8 en 's nachts 12 uur.
- „ *Nijmegen*, over Zutphen en Arnhem, dilig. 's morgens kwart voor 7 en 11 uur.
- „ *Rotterdam*, dilig. dagelijks 's avonds 10 uur.

VAN DORDRECHT

- naar *Amsterdam*, dilig. nam. 5 uur.

- naar *Rotterdam*, stoomb. 's morg. half 9 en 's nam. 5 uur
 en een 's morg. 7 en 's mid. 12 uur, 3 uur en 6 uur.
 „ *den Moerdijk*, stoomb. 's morgens 6 en 's namidd.
 half 2 uur.

VAN EDAM

- naar *Amsterdam*, over Monnickendam, treksch. 's morg.
 6 en 8 uur, 's nam. half 2 en 7 uur.
 „ *Hoorn*, treksch. 's morg. 6, half 11 en 's nam. half
 5 uur.

VAN ENKHUIZEN

- naar *Amsterdam*, stoomb. komende van Harlingen,
 Zond., Woensd. en Vrijdag.
 „ *Harlingen*, stoomb. Dingsd., Donderd. en Zaturd.
 „ *Hoorn*, postwagen 's zomers 's morgens ten 7 en
 's winters 8 uur; 's nam. het geheele jaar 4 uur.

VAN FRANEKER

- naar *Harlingen*, dilig. Woensd. 's morgens 9 uur.
 „ *Leeuwarden*, dilig. Vrijdag 's morgens 8 uur.

VAN GEERTRUIDENBERG

- naar *Rotterdam*, stoomb. 's zomers, Maand. 's morg. 5
 en de overige dagen half 7 uur, behalve Zond. En
 's winters Maand. 's morg. 5, en de overige dagen
 7 uur, behalve Zondag.

VAN GORINCHEM

- naar *Antwerpen* over Breda, dilig. zomers, 's morgens

- kwart voor 12 en 's nam. half 4; 's winters 's nam.
kwart over 12 en half 5 uur.
- naar 's *Hertogenbosch*, stoomb. 's zomers 's midd. 12 en
's nam. 4 uur; 's winters 's morg. 11 en 's mid. 12 u.
- „ *Heusden*, stoomb. 's nam. half 5 uur.
- „ *Keulen*, stoomb. dagelijks. Varieert naar den stand
van het water, doch gewoonlijk 's morg. 9 uur.
- „ *Nijmegen*, stoomb. 's morg. 9 uur.
- „ *Rotterdam* over Dordt, stoomb. Maand., Dingsd.
's morg. half 6. Woensd., Donderd., Vrijd. en Zaturd.,
's morg. half 6 en 's nam. 1 uur, en Zond.
's morg. half 7 uur. Winterd. Maand., Dingsd.
's morg. half 6 uur en Woensd., Donderd., Vrijd.
en Zaturd. half 8 uur.
- „ *Utrecht*, dilig. 's morg. kwart over 8, en kwart over
9; zomers nam. half 3 en 's winters 's nam. kwart
voor 2 uur.
- „ *Venlo*, stoomb. Dingsd. en Vrijd. 's morgens 4 uur.

VAN GOUDA

- naar *Rotterdam*, stoomb. 's zomers, 's morgens 6 en
's nam. 2 uur, 's winters 's morg. 7 uur.
- „ *Idem*, dilig. alle uren in 3 uren.
- „ *Utrecht*, dilig. driemaal daags in 5 uren.

VAN 'S GRAVENHAGE

- naar *Amsterdam*, dilig. 's avonds half 12 uur.
- „ *Antwerpen*, dilig. 's nachts 2 uur.
- „ *Rotterdam*, dilig. 's morg. half 4 en half 5 uur.
- „ *Utrecht*, dilig. over Leiden, Alphen enz, 's zomers

's morg. 5 en 's winters 's morg. kwart voor 7 uur.

VAN GRONINGEN

naar *Assen*, dilig. 's morgens 5 uur.

„ *Harlingen*, over Leeuwarden, dilig. Dingsd., Donderd. en Zaturd., 's avonds 11 uur, en 's zomers Maand., Woensd. en Vrijd. 's morgens 9 uur.

„ *Kampen*, dilig. op de stoomb. naar Amsterd. rijdende, alleen de dagen dat deze vaart; 's avonds van Groningen.

„ *Leeuwarden*, dilig. 1 Jan. tot 31 Maart, van 10 tot 31 Dec. 's morg. half 9; de overige maanden 's nam. 3 uur.

„ de *Lemmer*, dilig. Dingsd., Donderd. en Zaturd. 's morgens half 1 uur.

„ *Utrecht*, dilig. 's morgens 9 uur.

„ *Zwolle* over Assen, dilig. 's morgens half 9 uur.

VAN HAARLEM

naar *Alkmaar*, dilig. v. d Haagen en Quintern, 2 maal daags 's morgens ten 9 uur en 's nam. ten 4½ uur.

VAN HEERENVEEN

naar *Leeuwarden*, dilig. 's nam. half 4 uur.

„ *Zwolle*, dilig. 's morgens half 12 uur.

VAN DEN HELDER

naar *Alkmaar*, barge, tweemaal daags.

„ *Amsterdam*, barge, dagelijks, behalve 's Maandags, 's morgens 7 uur.

„ *Texel*, postschuit, dagelijks.

VAN 'S HERTOGENBOSCH

- naar *Breda*, dilig. over *Tilburg*, 's morg. 6 en 's nam. 5 uur, en over *Waalwijk* en *Raamsdonk* 's nam. 3 uur.
- „ *Eindhoven*, dilig. 's nam. 5 uur.
- „ *Maastricht*, stoomb. 's nam. 5 uur, hehalve Zond.
- „ *Nijmegen*, dilig. over *Grave*, 's morgens kwart voor 9 uur.
- „ *Rotterdam*, stoomb. Zomerd. 's morgens 8 uur; Winterd. dagelijks 's morgens 7 uur.
- „ *Rotterdam* en *Schiedam*, stoomb. 's Zomers Maand. 's morg. half 5, de overige dagen behalve Zond. half 6 uur; Winterd. Maand., Woensd. en Vrijd. 's morgens half 10 uur.
- „ *Schiedam* stoomb. dagelijks, uitgezonderd 's Zondags smorgens half 6 uur.

VAN HEUSDEN

- naar *Rotterdam*, stoomb. Maand. 's morgens half 5; de overige dagen, behalve Zondag, 's morgens 6 uur.

VAN HOORN

- naar *Alkmaar*, treksch. tweemaal daags, 's morgens 8, 's nam. 4 uur.
- „ *Edam*, *Monnickendam* en *Amsterdam*, trekschuit 's zomers 's avonds 11, en 's winters 's nachts 12 uur.
- „ *Purmerende* en *Buiksloot* dilig. 1 maart tot 31 Oct., 's morg. half 7, behalve Zond.; 1 Nov. tot 1° Febr. Maand., Woensd. en Vrijd. 's morgens half 8 uur.
- „ *Edam*, treksch. 's morg. 11, en 's nam. half 3 uur

naar *Enkhuizen*, dilig. 's morg. 7, en 's winters 's morg. 8 uur.

„ *Enkhuizen* en *Medemblik*, zie Amsterd. naar Idem.

„ *Medemblik*, dilig. 's nam. 3 uur.

„ *Purmerende*, treksch. 4 maal daags.

VAN KAMPEN

naar *Arnhem*. stoomb. Zond., Dingsd. en Donderd. 's morgens 3 uur.

„ *Amsterdam*, stoomb. 's Zomers dagelijks, behalve Zaturd., 's nam. half 2. Voor- en Najaar 's nam. 12 uur, op Zond., Dingsd. en Donderdag.

„ *Zwolle*, dilig. 's morg. 7 en 8 uur, 's nam. 4, 5 en 7 uur.

„ *Groningen*, *Leeuwarden*, *Assen*, *Enschede*, *Lingen*, *Bremen*, *Koevorden*, *Deventer*, dilig. na aankomst der stoomboot van Amsterdam.

VAN LEEUWARDEN

naar *Groningen*, dilig. 's morgens 9 uur, en van 1 April tot 30 Sept. 's nam. 4 uur.

„ *Harlingen*, over *Franeker*, dilig. Zond., Woensd. en Vrijd. 's morg. 5 uur.

„ *de Lemmer*, dilig. Dingsd., Donderd. en Zaturd. 's morg. 8 uur. Postw. dagelijks, 's namidd. 1 uur.

„ *Utrecht*, dilig. van *Gend en Loos*, 's morg. 9 uur.

„ *Zwolle*, dilig. 's morg. half 9 uur.

VAN MAASTRICHT

naar *Aken*, dilig. 's morg. half 7 uur.

naar 's *Bosch*, stoomb. dagel. behalve Zond. 's nam. 1 uur.

„ *Luik*, stoomb. 'smorg. 6 en 's nam. 3 uur, en dilig.
's nam. half 3 uur.

„ *St. Truijen*, dilig. 's morgens 10 uur.

„ *Venlo*, langs Roermond stoomb. dagelijks.

VAN MEDEMBLIK

naar *Buiksloot*, over Hoorn en Purmerende, dilig. gedurende de Zomermaanden, Maand., Woensd. en Vrijdag, 's morgens half 6 uur, 's Winters alleen Zond. 's morgens 8 uur. Nog gedurende den zomer eene dilig. Dingsd., Donderd. en Zaturd. 6 uur.

VAN DEN MOERDIJK

naar *Dordrecht* en *Rotterdam*, stoomb. 's morgens half 8, 's namiddags 4 uur.

„ *Willemsdorp*, (eiland van Dordrecht) stoomb. op alle heele uren.

VAN MONNICKENDAM

naar *Amsterdam*, trekschuit 's morgens 7 en 9; 's nam. half 3 en 6 uur.

„ *Edam*, treksch. 's morgens half 5, half 10, en 's av. half 6, 's Maand. half 8 uur.

VAN MIDDELBURG

naar *Goes*, dilig. 1 April tot 30 Sept. 's morg. 7, 's nam. 5 uur. 1 Oct. tot 31 Maart, 's morg. half 8 en 's nam. half 4 uur.

„ *Rotterdam*, stoomboot dagelijks, onbepaald.

naar *Vlissingen*, dilig. 's morgens half 7, 8 en 11 uur;
's namidd. 2, 4 en 7 uur, alsmede na aankomst van
de stoomboot van Rotterdam.

VAN MUIDEN

naar *Amsterdam*, met de trekschuiten van Naarden op
Amsterdam.

VAN NAARDEN

naar *Amsterdam*, dilig. dagelijks, 's nam. 1 uur, en
's Maandags 's morgens 7 uur.

„ *Idem*, trekschuit, 5 maal daags.

„ *Amersfoort*, dilig. dagelijks, 's morgens 11 uur, en
's Maand. 's nam. half 6 uur.

VAN NIJMEGEN

naar *Arnhem*, dilig. 's morg. 9 en 's nam. 1 en half 5 uur.

„ *Cleef*, dilig. 's av. half 9, in verband met de snel-
post naar Keulen. Stoomboot, Vrijdags 's morgens
7 uur, de overige dagen 8 uur, en dagelijks 's nam.
3 uur.

„ *Emmerik*, stoomboot, Maand., Woensd., Vrijd. en
Zaturd. 's nam. 2 uur.

„ *Grave* en 's *Hertogenbosch*, dilig. 's nam. 1 uur.

„ *Rotterdam*, stoomb., de Maatschappijboot, Zond.
Dingsd., Donderd. en Vrijd. 's morgens 9 uur; de
Schippersboot, 7 uur 's morgens.

„ *Zutphen* over *Arnhem*. Dieren, Brummen, dilig.
's nam. half 5 uur.

„ *Zwolle*, dilig. 's morgens 9 uur.

VAN PURMERENDE

- naar *Alkmaar*, treksch. 2 maal daags.
 „ *Amsterdam*, treksch. 5 maal daags.
 „ *Edam*, treksch. Dingsd. en Vrijd. 1 uur 's nam.
 „ *Hoorn*, treksch. 4 maal daags.
 „ *Enkhuizen*, Hoorn en Medemblik, zie van Amsterdam naar idem.

VAN ROTTERDAM

- naar *Amsterdam*, over de tusschenliggende plaatsen, dilig. Koens, 's av. kwart voor 10 uur, en dilig. van Gend en Loos van Antwerpen komende 's av. 9 uur.
 „ *Antwerpen*, over Dordt, Willemstad, Zijp, Tholen, Yerschendam en Bath, stoomb. 's Zomers dagelijks, uitgezonderd 's Zond., 's Winters om de twee dagen. De uren van afvaart afhankelijk van de eb en vloed. Nog eene dilig. van Gend en Loos, over Dordt, Breda, Tilburg en 's Bosch, 's morg. half 5 uur.
 „ *Arnhem*, stoomboot dagelijks.
 „ *Brielle*, langs de Nieuwersluis, stoomb. alle dagen des namiddags ten 5 uur.
 „ *Dordrecht en de Moerdijk*, stoomb. 's morg. 5 en 12 uur.

Alleen naar Dordrecht, stoomb. het geheele jaar door 's morg. 9 uur. Nog van 1 Mei tot 30 October, 's namiddags half 2 en 5 uur, 's avonds half 8 uur, en van 1 November tot ultimo April, na aankomst der spoortrein.

- „ *Duinkerken*, stoomb. des Zaturdags.
 „ *Geertruidenberg*, stoomb. dagelijks. Zomerd. 's nam. 2 uur; Winterd. half 1 uur.

- naar *Gorkum* langs Dordt, stoomb. Zomerdienst: Maand. en Dingsd. 's namidd. 2 uur, Woensd., Donderd., Vrijd. en Zaturd., 's morgens 9 en 's namidd. 5 uur en Zond. 's nam. 5 uur. Winterdienst: dagelijks, 's namidd. 2 uur, uitgezonderd Zondags.
- „ *Gouda*, dilig. alle uren, stoomb. dagelijks, 's morg. 9 uren 's namiddags 5 uur, op de barge van 9 uur, naar Amsterdam.
- „ *Havre*, stoomboot onbepaald. Adres kantoor van Smith en Comp., Boompjes 187.
- „ 's *Hertogenbosch*, stoomb. 's morgens 8 uur, en behalve Zond. en 's winters, 's namidd. 1 uur.
- „ *Heusden*, stoomb. dagelijks, behalve Zond., 's nam. 1 uur.
- „ *Hull*, Zaturd. 's morgens.
- „ *Londen*, stoomboot Zondag, Dingsdag, Woensdag en Zaturdag.
- „ *Maassluis* en *Vlaardingen*, dilig. dagelijks 's morg. 7 uur, en naar Maassluis alleen, eene dilig. 's morg. 9 en 's nam. 4 uur.
- „ *Nijmegen*, stoomboot 's morgens half 10 uur, 's winters om den anderen dag.
- „ *Nijmegen* en *Mannheim*, stoomb. Maand., Dingsd., Woensd., Vrijd. en Zaturd. 's morgens 6 uur.
- „ *Arnhem* en *Mannheim*, stoomb. Zond., Dingsd. en Donderd. 's morg. 6 uur. Nog eene stoomb. tusschen Rotterdam en Mannheim, uren van vertrek onbepaald, adres Boompjes, n°. 113.
- „ *Middelharnis*, *Overflackee* en *Goedereede*, tijd van vertrek onbepaald, adres Rotterdam bij Weldrager op het Haringvliet en op het Steiger.

- naar *Middelburg*, stoomb. dagelijks, behalve 's Maand.,
's morgens vroeg. Tijd der afvaart onbepaald.
- „ *Schiedam*, dilig. alle uren, van 's morgens 7 tot
's avonds 9 uur.
- „ *Schoonhoven*, stoomb. Zond., Maand. en Dingsd.,
's avonds 7 uur.
- „ *Utrecht*, dilig. 's zomers 's morg. kwart voor 6 en
's winters 's morg. half 7; 's nam. half 4. uur.
- „ *Venlo*, stoomb. Dingsd., Woensd, Vrijd. en Zat.
's morgens 12 uur 5 minuten.
- „ *Vlissingen*, stoomb. Dingsd. en Zaturd., 's morg.
vroeg, afhankelijk van den vloed.
- „ *Vreeswijk en Culemborg*, stoomb. dagelijks, uitge-
zonderd des Zondags, 's namiddags 2 uur.
- „ *Vlaardingen*, dilig. 's nam. 4 uur, rijdt af aan het
Gemeentelandshuis.
- „ *Zierikzee*, stoomboot, dagen en uren van vertrek
worden in de nieuwspapieren aangekondigd, adres
Weldrager, Haringvliet en Steiger.

VAN ROERMOND

- naar *Maastricht*, dilig. Maand., Donderd. en Zaturd.
- „ *Venlo*, dilig. Zond., Woensd. en Vrijd.

VAN SCHIEDAM

- naar *Amsterdam*, dilig. 's avonds 10 uur.
- „ 's *Hertogenbosch*, stoomb. Zomerd. dagel., behalve
Zondag, 's midd. 12 uur; Winterd. Dingsd., Dond.
en Zaturd. stoomb. 's morg. 11 uur.
- „ *Rotterdam*, dilig. alle uren, van 's morgens 6 tot
's avonds 9 uur.

VAN UTRECHT

- naar *Amersfoort*, dilig. 's morg. 8, en 's nam. half 2, 4 en 7 uur.
- „ *Antwerpen*, over *Gorkum* en *Breda*, dilig. na aankomst van den 1sten spoortrein uit *Amsterdam*.
- „ *Bommel*, vrachtwagen, 's zomers *Dingsd.* en *Vrijd.*, 'swinters alleen *Dingsd.* 's morg. 9 uur.
- „ *Breda* en *Gorkum*, dilig. na aankomst van den 2den trein uit *Amsterdam* en *Arnhem*.
- „ *Culemborg*, wagen, *Maand.*, *Woensd.* en *Vrijd.* 15 Maart tot 14 Sept. 's nam. 4, verder 's nam. 2 uur.
- „ *Gorinchem*, dilig. 's morg. kwart voor 9 en 's nam. 2 uur.
- „ *Amersfoort*, *Harderwijk*, *Zwolle*, *Meppel*, *Leeuwarden* en *Assen* naar *Groningen*, dilig. 's av. 10 uur.
- „ *Hilversum*, dilig. *Woensd.* en *Zat.* 's nam. 3 uur.
- „ *Leerdam*, dilig. *Vrijd.* 's zomers 's nam. 4 en 's winters nam. 3 uur.
- „ 's *Gravenhage* en *Rotterdam*, dilig. 's morg. half 8 's nam. 2 uur.
- „ *Montfoort*, *Gouda* en *Rotterdam*, dilig. 's morgens half 8 uur.
- „ *Rotterdam*, dilig. 's morgens half 8 uur.
- „ *Tiel*, dilig. *Woensd.* en *Zaturd.* 's nam. 1 uur, en dilig. na aankomst van den 1sten spoortrein.
- „ *Vreeswijk*, dilig. 's morg. 7 en barge half 6 uur.
- „ *Wijk bij Duurstede*, wagen, *Dingsd.* 's nam. 4 en *Zat.* 's nam. 3 uur. 's Zomers nog *Dingsd.* en *Zat.* 's nam. 6 en 's Winters 4 uur.
- „ *Zwolle*, dilig. 's avonds 10 uur.

VAN VENLO

- naar *Crefeld* en *Dusseldorp*, dilig. 's nam. kwart over 2 uur.
 „ *Gelder, Cleve* en *Nijmegen*, dilig. voorm. half 12 u.
 „ *Roermond, Maaseijk* en *Maastricht*, stoomb. Maand.,
 Dond. en Zat. 's morg. 4 uur.
 „ *Roermond*, stoomb. Zond., Woensd. en Vrijd. 's nam.
 2 uur.
 „ *Rotterdam*, stoomb. Maand. en Dond. 's morg. 4 uur.

VAN VLISSINGEN

- naar *Antwerpen*, stoomb. Maand. en Vrijd. 's morg. 8 uur,
 en van *Antwerpen* terug Woensd. en Zat. 's morg.
 10 uur.
 „ *Breskens*, stoomb. dagelijks, vertrek naar het getij.
 „ *Middelburg*, dilig. 's morg. 9, 10 en 12, 's nam. 3,
 5 en 8 uur, alsmede vijf kwartier voor de afvaart
 der eerste boot van *Middelburg*.
 „ *Rotterdam*, stoomb. Maand. en Vrijd. 's morg. af-
 hankelijk van het getij.

VAN VREESWIJK

- naar *Rotterdam* stoomb. 's maandags 's morgens 6 uur,
 andere dagen, uitgezonderd Zondag half 9 uur.

VAN WEESP

- naar *Amsterdam*, trekschuit 's zomers 4 maal, 's winters
 2 maal daags.

VAN WILLEMSDORP (EILAND DORDRECHT.)

- naar *den Moerdijk*, stoomb. op alle halve uren.

VAN ZAANDAM

- naar *Alkmaar*, stoomboot 2 maal daags.

naar *Amsterdam*, stoomb. 's zomers 6, 's winters 2 maal daags.

„ *Purmerende*, beurtman dingsd.

VAN ZIERIKZEE.

naar *Antwerpen*, zie Rotterd. naar Antwerpen stoomb.

„ *Rotterdam*, zie Rotterdam naar Zierikzee.

„ *Zijpe*, informatie te bekomen bij J. C. van de Garde te Rotterdam.

VAN ZUTPHEN

naar *Arnhem*, dilig. 's morg. kwart over 8, 's midd. kwart over 12 en half 5 ure.

„ *Arnhem* en *Nijmegen*, dilig. 's morg. kwart over 4, kwart over 8, en 's midd. kwart over 12 uur.

„ *Emmerick*, dilig. 's nam. 1 uur in correspondentie met Keulen enz.

VAN ZWOLLE

naar *Amsterdam*, stoomb. Zond., Dingsd. en Donderd. 's morgens 7 uur. Alleen des zomers dilig. 's morg. half 5 en half 9 uur.

„ *Deventer* en *Utrecht*, dilig. 's avonds half 9 uur.

„ *Elburg*, *Harderwijk*, *Amersfoort* en *Amsterdam*, dilig. 's avonds half 8 uur.

„ *Zwartsluis*, *Hasselt* en *Amsterdam*, stoomb. Zond., Dingsd. en Donderd., 's morg. 11 uur.

„ *Arnhem*, dilig. 's morg. half 5 en half 9 uur.

„ *Assen* en *Groningen*, dilig. 's morg. half 9 uur.

„ *Groningen* en *Leeuwarden*, dilig. 's morg. half 9 uur.

„ *Utrecht*, dilig. 's avonds half 9 uur.

DELFTSCHE ACADEMIE.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DELFTSCHE ACADEMIE.

BESCHERMHEER

Z. K. H. PRINS HENDRIK DER NEDERLANDEN.

BEHEERDER

Z. E. DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

DIRECTEUR

DR. G. SIMONS.

HOOGLEERAREN.

- T. ROORDA. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië. — *Oude Delft*.
- R. LOBATTO. — In de Wiskunde. — *Koornmarkt*.
- C. F. DONNADIEU. — In de Scheikunde. — *Buiten de Rotterd. poort*.
- S. BLEEKRODE. — In de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen. — *Koornmarkt*.

LEERAREN.

- D. J. STORM BUIJSING. Ingenieur 1^e klasse, gedetacheerd aan de Koninklijke Academie. — In de Waterbouwkunde. — *Koornmarkt*.
- J. E. TERWINKEL. — In de Bouwkunde. — *'s Hage, Kerkplein*.
- Dr. W. L. OVERDUYN. — In de Wis- en Natuurkunde. — *Binnenwatersloot*.
- L. COHEN STUART. — In de Wiskunde en Geodesie. — *Oude Delft*.
- W. J. KEMPERS. — In de Wiskunde. — *Nieuwe lange Dijk*.
- Dr. J. PIJNAPPEL, GZ. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië. — *Oude Delft*.
- Dr. S. KEYZER. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië, Mahomedaansch regt en Indische instellingen. — *Oude Delft*.

Mr. M. A. M. VAN 'S GRAVESANDE GUICHERIT. — In de Geschiedenis van den Handel en de Staathuishoudkunde. — *Oude Delft*.

Dr. G. VAN WIERINGEN BORSKI. — In de Nederlandsche Taal- en Letterkunde. — *Choorstraat*.

Mr. R. H. ARNTZENIUS. — In de Nieuwere Taal- en Letterkunde. — *Oude Delft*.

D. BUDDINGH. — In de Aardrijkskunde en de Hoogduit-
sche Taal. — *Koornmarkt*.

A. VAN DER TOORN. — In de Roei-, Peil-, Meet- en Weegkunde. — *Oude Delft*.

ONDERWIJZERS.

G. J. F. GUFFROY. — In de Fransche Taal. — *Oude Delft*.

P. F. VAN WIJNGAERDT. — In het Handteekenen. —
's Hage, Zieken.

AMBTENAAR VAN ADMINISTRATIE.

F. J. KROESEN. — *Oude Delft*.

ACADEMISCHE INSTRUMENTMAKER.

G. REUVEKAMP. — *Academie*.

CONCIERGE.

A. HONKOOP. — *Academie*.

STUDENTEN.

A.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
S. K. van Aalst,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	de Graaff.
W. R. Adema,	O.I.A. <i>Choorstraat.</i>	Zee.
I. Alma,	A.S. <i>Groote Markt.</i>	Sijthoff.
D. F. v. Alphen,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Stennekes.
H. van Amstel,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. v. d. Schalk
W. F. van Andel,	O.I.A. <i>'s Hage Spui.</i>	van Andel.
R. Andreas,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Buddingh.
J. T. Andriesse,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Nortier.
W. O. P. Arnt-		
zenius,	A.S. en Y en A. <i>'s Hage, Laan.</i>	Arntzenius.
H. E. Arriëns,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Brinkman.

B.

F. Beijerinck,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Beijerinck.
W. H. Teding v.		
Berkhout.	C. I. <i>Groote Markt.</i>	Neumann.
A. J. H. v. Beu-		
sekom.	C. I. <i>Binnenwatersloot.</i>	Cenijn.
J. J. Bienfait.	A. S. <i>Groote Markt.</i>	Kunst.
W. Butin Bik.	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Heyting.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
A. H. G. Blokzeijl,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Blokzeijl.
J. de Boeuff, y. en A.	<i>Buiten de Schoolpoort.</i>	de Boeuff.
K. F. Bohl,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Arntzenius.
H. P. B. Bolo-		
meij,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Canne.
B. K. Boom,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	de Groot.
R. Bowles, Jr.	O.I.A. <i>Turfmarkt.</i>	Hanssen.
W. H. Breda,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blomme-
		stein.
C. L. Brodhaag,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Vorstman.
G. C. Buijskes,	C. I. <i>'s Hage, Bierkade.</i>	Buijskes.
J. H. Bungen-		
berg,	A. S. <i>Koornmarkt.</i>	Reijnders.

C.

J. W. del Campo,		
genaamd Camp.	C. I. <i>Voorstraat.</i>	W. F. del Campo,
		genaamd Camp.
H. D. Canne,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Canne.
A. van Citters,	C. I. <i>Vischmarkt.</i>	Pijpers.
C. E. le Clercq,	O.I.A. <i>Koornmarkt.</i>	Wed. le Clercq.
I. H. Oetgens van		
Waveren Pan-		
cras Clifford,	O.I.A. <i>Choorstraat.</i>	Van Wieringhen
		Borski.
W. F. Clignett,	O.I.A. <i>Hypolitusbuurt.</i>	Wed. Bake.
J. H. F. le Comte,	A. S. <i>Voorburg.</i>	le Comte.
F. W. Conrad,	A. S. <i>'s Hage, Voorburg-</i>	
	<i>straat.</i>	Conrad.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
J. C. H. Couwenberg,	O.I.A. <i>Brab. Turfmarkt.</i>	Verdussen.
I. Cramer,	O.I.A. <i>Vischmarkt.</i>	Peypers.
H. v. Wickevoort Crommelin,	A. S. <i>Binnenwatersloot.</i>	Brouwer.

D.

C. W. v. Dedem,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Batenburg.
F. G. v. Delden,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	de Groot.
F. G. A. v. Delden,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Kroesen.
H. M. Dibbetz,	A. S. <i>Voorstraat.</i>	Dibbetz.
P. H. v. Diest,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blommestein.
G. W. van der Does,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	van Essen.
S. H. v. d. Does de Bij,	A. S. <i>Kolk.</i>	Wed. Duffels.
F. H. Doornik,	O.I.A. { <i>Groote Markt.</i>	Sar.
W. F. Doornik,	O.I.A. }	
M. J. van Duijl,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Harmsen
A. J. Dutrieux.	C. I. <i>Voorstraat.</i>	Lonzième.

E.

C. W. Eekhout,	O.I.A. <i>Koornmarkt.</i>	Dersjant.
J. G. H. Eisinger,	O.I.A. <i>Hypolitusbuurt.</i>	Wed. Bake.
M. Ermerins,	A. S. <i>Binnenwatersloot.</i>	Duffels.
J. van Es,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Duffels.
J. D. Evers,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Hoekwater.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
B. J. Eyssell,	C. I. 's Hage, <i>Luthersche Burgwal.</i>	Eyssell.

F.

A. de Fremery,	O.I.A. <i>Binnenwatersloot.</i>	de Vries.
----------------	---------------------------------	-----------

G.

Y. Gaade,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Ahsman.
H. I. Gerlings,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Arntzenius.
J. L. Hanozet		
Gordon,	O.I.A. <i>Binnenwatersloot.</i>	van den Berg.
C. H. C. Grin-	} <i>Voorstraat.</i>	Wed. Kircholtes.
wis, w. en n.		
I. J. R. Grinwis. C. I.		

H.

C. de Haan,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	van Eersel.
J. H. Hagen,	O.I.A. <i>Hypolitusbuurt.</i>	van der Laan.
E. A. Halewijn,	O.I.A. }	Kroesen.
M. L. E. Hale- wijn,	O.I.A. }	
F. L. v. Heeckeren v. Brand- senburg,	O.I.A. <i>Oosteinde.</i>	Veekens.
A. H. Helbach,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. v. Diesen.
R. P. van Hen- gelaar,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Feijke.
E. J. Heijligers,	O.I.A. }	Pijpers.
G. Heijligers,	O.I.A. }	
	<i>Vischmarkt.</i>	

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
J. Heijting,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Heijting.
C. W. J. Hoijer,	A. S. <i>Voorstraat.</i>	Vellekoop.
H. Mulock Houwer,	O.I.A. { <i>Binnenwatersloot.</i>	Wed. Mulock Houwer.
L. Mulock Houwer,		
J. A. Huguenin,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	van Schaick.
C. F. Humme,	O.I.A. { <i>Voorstraat.</i>	van der Grient.
H. P. Humme,		

I.

M. A. v. Idsinga,	A. S. <i>Buitenwatersloot.</i>	Wed. v. Idsinga.
A. M. K. W. v. Ittersum,	A. S. <i>Geer.</i>	de Koning.

J.

Q. J. Janssen,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Beijerinck.
C. H. G. v. Zijl de Jong,	O.I.A. <i>Papensteeg.</i>	Fanel.

K.

P. J. Keuchenius,	O.I.A. { <i>'s Hage, Westeinde.</i>	Keuchenius.
W. A. Keuchennins,		
M. J. van Erp		
Taalman Kip,	O.I.A. <i>Koornmarkt.</i>	Wed. Kip.
W.C.F. de Kock,	O.I.A. <i>Vlamingstraat.</i>	A. G. Kempers.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
W. A. de Kock		
van Leenwen,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. v. Diesen.
C. J. de Kok,	C. I. <i>Groote Markt.</i>	Tonino.
J. A. Kolff,	{ O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	's Gravesande
D. H. Kolff,		Guicherit.
F.A.L. Kroesen,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Kroesen.

L.

C. J. de Lange,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Sar.
F. C. Lantzius,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. v. d. Schalk.
W.H.Ledeboer,	O.I.A. <i>Nieuwe Langen-</i>	van Gils.
	<i>dijk.</i>	
E. A. Linnen-		
schmidt van		
Löffelt,	O.I.A. <i>Voorburg.</i>	Wed. Linnen-
		schmidt van
		Löffelt.
P. Loke,	C. I. <i>Groote Markt.</i>	de Graaff.
G. R. Lucardie,	O.I.A. <i>Vlamingstraat.</i>	A. G. Kempers.

M.

J. F. v. Maanen,	C. I. <i>Hypolitusbuurt.</i>	van Ruijven.
P. J. v. Maanen,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Arntzenius.
P. Maas Geeste-		
ranus Jr.,	A. S. <i>Molslaan.</i>	Maas Geestera-
		nus.
G.J.P.J. Mahieu,	O.I.A. <i>'s Hage, 'Nieuwe</i>	
	<i>Molstraat.</i>	Mahieu.
G. M. Maritz,	A. S. <i>'s Hage, Z. O.</i>	
	<i>Buiten Cingel.</i>	Maritz.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
H. W. v. Marle,	O.I.A. <i>Oude Langendijk.</i>	Heeres.
T. Mayor,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Canne.
H. Menten,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Vermeulen.
H.J.P. v. Meurs,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	van Meurs.
J. P. v. d. Meij,	A. S. <i>Koornmarkt.</i>	van der Meij.
D. Meijer,	O.I.A. <i>Binnenwatersloot.</i>	van den Berg.
A. H. Meteler-		
kamp,	A. S. <i>Oosteinde.</i>	Zegers Veeckens.
F. Mispelblom		
Beijer,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Poelman.
J. F. F. Moet,	C. I. <i>'sHage. Plein.</i>	Moet.
C. Mogge Pous,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Nijenhuis.
J. W. Mooijen,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Sijthoff.
C.de Clerq Moo-		
lenburgh,	O.I.A. <i>Wijnhaven.</i>	Gussenhoven.
J.D.Musquetier,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Hoes.

N.

A.L.H.A.Nagel,	O.I.A. <i>Koornmarkt.</i>	Wilschut.
F. Rinia van		
Nauta.	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	van der Heijden.
W.D. v. Nispen,	O.I.A. <i>Rotterd. Poort.</i>	Wed. van Rhijn.

O.

H.Overmars Jr.,	C. I. <i>Nieuwstraat.</i>	Heezius.
-----------------	---------------------------	----------

P.

A.A.Overgaauw		
Pennis,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Overgaauw Pen-
		nis.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
J. L. Fransen v.		
d. Putte,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Brons.
C. F. E. Praeto-		
rius,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blom-
		mestein.

R.

F. A. H. de Raat,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	v. d. Grient.
J. W. Rambaldo,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Sar.
H. J. Rauws,	C. I. <i>Groote Markt.</i>	Berenbak.
J. C. Reijnst,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. van Diesen.
B. H. M. Rodi de		
Loo,	A. S. <i>'s Hage. Anna-</i>	
	<i>straat.</i>	Rodi de Loo.
J. J. Roelants,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Klos.
C. L. Rosemeijer,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Arntzenius.
C. J. P. C. Rijn-		
bende,	O.I.A. <i>Choorstraat.</i>	van Wieringhen
		Borski.

S.

A. S. C. Saurel,	A. S. <i>Rijswijk.</i>	Saurel.
L. A. Sandberg,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Smidt.
J. P. Schlosser,	M. <i>Voorstraat.</i>	Karis.
F. L. Schultz,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blom-
		mestein.
J. Singels,	C. I. <i>Koornmarkt.</i>	Blisting.
A. F. Sorillon,	C. I. <i>Voorstraat.</i>	Ahsman.
H. v. d. Masch		
Spakler,	O.I.A. <i>'s Hage, Toren-</i>	
	<i>straat.</i>	Steuerwald.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
R. C. Spengler,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Seegers.
E. Steuerwald,	A. S. <i>'s Hage, Toren- straat.</i>	Steuerwald.
S. L. Stibbe,	O.I.A. <i>Groote Markt.</i>	Wed. van Noor- den.
C. Craan Stork,	C. I. <i>Voorstraat.</i>	Karis.
A. H. Swaving,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Wed. Swaving.

V.

J. C. T. Vigeli- lius,	O.I.A. <i>Rotterd. poort.</i>	Berkel.
F. J. Canter Vis- scher,	O.I.A. <i>'s Hage, Assen- delftstraat.</i>	Canter Visscher.
J. C. C. Visser,	O.I.A. <i>'s Hage, Jan Hen- drikstraat.</i>	Visser.
F. L. F. E. de Vogel,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Masthof.
J. van Vollen- hoven,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	's Gravesande Guicherit.

W.

W. H. Waarden- burg,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	van Eersel.
I. M. F. Wellan,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Wellan.
C. Wagtho,	C. I. <i>Voorstraat.</i>	Lonzième.
I. C. Wencker,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Weusteraeth.
J. H. van Woel- deren,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	's Gravesande Guicherit.

N A A M L I J S T.

van hen, die voor Ambtenaren 1e Classe, of voor andere doeleinden
aan deze Academie hunne studiën volbrengen.

<i>Namen.</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
A. R. Blom.	<i>Geer.</i>	Ypelaar.
B. J. van Dijk.	<i>Oude Delft.</i>	van Rijn.
J. van Gennep.	<i>Voorstraat.</i>	Brouwer.
R. van Goens.	<i>Voorstraat.</i>	van Buren.
L. Hovy.	<i>Oude Delft.</i>	Wed. Canne.
W. S. Hubert Noodt.	<i>Voorstraat.</i>	v. d. Horst.
J. J. van Limburg Brouwer.	<i>Oude Delft.</i>	Zeelenberg.
P. H. Muntz de Rou- ville.	<i>Oude Delft.</i>	Teekelenburg.
S. C. J. van Mussen- broek.		Logman.
O. E. van Nispen.	<i>Korenmarkt.</i>	Rijnders.
W. E. C. Paelaig.	<i>Wijnhaven.</i>	Brouwer.
W. F. Rendorp.	<i>Groote markt.</i>	van Zeeland.
J.C.J. van der Schalk.	<i>Korenmarkt.</i>	Smit.
C. H. W. van Schellen.	<i>Vischmarkt.</i>	Pijpers.
J. S. Trip.	<i>Voorstraat.</i>	v. d. Horst.

GETAL DER INGESCHREVENEN

OP DE ROLLEN

DER

DELFTSCHE ACADEMIE.

Studenten.

Voor Oost-Indisch Ambtenaren 2 ^e Classe.	91
Voor Algemeene Studie	32
Voor Civiel Ingenieurs	25
Voor Yk en Accijnsen	2
Voor het Mijnwezen	1

151

Gepromoveerden aan andere Academiën.

Voor Oost-Indisch Ambtenaren 1 ^e Classe.	14
Voor andere doeleinden	1

15

166

Commissiën uit de Studenten.

BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING VAN HET STUDENTEN CORPS.

Senaat.

C. Mogge Pous, *Pres.*
K. J. de Kok, *Secret.*
H. J. Rauws, *Pres. A. S.*
C. E. le Clercq, *Pres. O. I. A.*
H. J. P. van Meurs, }
F. Rinia van Nauta, } *Leden.*
J. D. Musquetier, }

Vaandeldrager.

W. H. Breda.

Commissie voor den Schouwburg.

H. van Wickevoort Crommelin.
J. W. Rambaldo.

Commissie voor de Redactie van den Almanak.

H. J. Rauws, *pres.*
 J. F. Schlosser, *secr.*
 C. H. C. Grinwis.
 K. J. de Kok.
 J. F. van Maanen.
 F. Mispelblom Beijer.

Commissarissen van de Societeit

PHOENIX.

H. J. Rauws, *pres.*
 F. Rinia van Nauta, *secr.*
 C. de Clercq Moolenburgh.
 H. van Wickevoort Crommelin
 S. D. Musquetier.
 W. H. Teding van Berkhout.

BIJZONDERE COMMISSIEN.

Commissarissen van het Gymnastie-Gezelschap

ODIN.

E. A. Halewijn, *Pres.*
 H. J. Rauws, *Secr.*
 W. Butin Bik.

Schermmeester.

Menninga.

Muziekgezelschap

APOLLO.

BESTUUR.

J. D. Evers, *Pres.*

E. A. Halewijn, *Secret.*

W. H. Teding van Berkhout, *Thesauriër.*

H. van Amstel, *Buitengew. Comm.*

H. v. Wickevoort Crommelin, } *Comm. van de Bui-*

D. Meijer, } *tengew. Leden.*

Commissaris voor de Muzijk.

J. G. H. Eisinger.

Directeur van het Orchest.

J. B. Buziau, (Eerelid.)

LIJST DER DISPUTEN.

Nieuwere Letterkunde.

O. K. W.

H. J. Rauws, *pres.*

W. H. Teding van Berkhout, *secret.*

Oostersche Talen en Land- en Volkenkunde.

ပြည်ပိက္ခ

C. Mogge Pous, *pres.*

P. G. N. Dessauvagies, *secr.*

ပြည်ပိက္ခ

H. D. Canne, *pres.*

W. H. Waardenburg, *secret.*

Wis- en Natuurkunde.

MINERVA.

J. P. Schlosser, *pres.*

C. H. C. Grinwis, *secret.*

PROMOTIEN.

In het jaar 1852

zijn aan deze Academie gepromoveerd: tot O. I. Ambtenaren 1^e classe, de Meesters in de Regten:

J. W. S. von Baumhauer.

G. F. Essers.

J. J. C. Gaijmans.

G. T. H. Hennij.

F. C. L. Horst.

T. H. van Rees.

tot O. I. Ambtenaren 2^e classe.

B. van Baak.

G. Birnie.

J. P. F. Gericke.

J. F. Haase.

J. Kniphorst.

T. R. N. Lucassen.

F. C. L. C. J. Spangenberg.

L. van Limburg Stirum.

H. A. F. de Vogel.

I. J. de Graaf.

C. A. L. Jeckel.

tot Civiel Ingenieurs:

F. J. van den Berg.

P. van Dijk.

G. L. van Lanschot Hubrecht.

J. J. van Kerkwijk.

J. Leyds.

C. Mogge Pous.

M. Simon.

J. van der Vegt.

tot Aspirant-Ingenieurs voor de Mijnen:

J. E. Akkeringa.

R. Everwijn.

H. F. E. Rant.

OPGAVE DER COLLEGIE-UREN.

WIS- EN NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN.

G. SIMONS.

Toegepaste werktuigkunde: *Woensdag* en *Zaterdag*,
van 12 tot 1 ure.

R. LOBATTO.

Integraalrekening en Statica: 3de Studiejaar. Beurte-
lings *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en
Vrijdag, van 11 tot 12 ure.

Integraalrekening, Statica en Dynamica: 4de Studiejaar.
Op dezelfde dagen, van 1 tot 2 ure.

S. BLEEKRODE.

Natuurlijke Historie: *Maandag* en *Vrijdag*, van 8 tot
9 ure.

Géologie: *Maandag*, van 10 tot 11 ure en *Dingsdag*
en *Donderdag*, van 2 tot 3 ure.

Mineralogie: *Dingsdag* en *Donderdag*, van 3 tot 4 ure,
en *Woensdag* en *Vrijdag*, van 10 tot 11 ure.

Metallurgie: *Woensdag*, van 8 tot 11 ure.

Oefeningen in het Mineralogisch Kabinet: *Maandag* en *Vrijdag*, van 11 tot 1 ure.

C. F. DONNADIEU.

Toegepaste Scheikunde: *Maandag* en *Vrijdag*, van 9 tot 10 ure.

Scheikunde, toegepast op den landbouw: *Maandag*, van 11 tot 12 ure; en *Vrijdag*, van 1 tot 2 ure.

Theoretische Scheikunde: *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaterdag*, van 10 tot 11 ure.

Oefeningen in het Laboratorium: *Maandag* en *Vrijdag*, van 10 tot 2 ure; *Dingsdag* en *Donderdag*, van 8 tot 12 ure; en *Zaterdag*, van 8 tot 2 ure.

W. L. OVERDUIJN.

Natuurkunde: 1ste Studiejaar. *Dingsdag* en *Donderdag*, van 9½ tot 10½ ure.

2de Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 10 tot 11 ure.

3de Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag* en *Woensdag*, van 12 tot 1 ure.

4de Studiejaar. *Zaterdag*, van 2 tot 4 ure.

Toegepaste beschrijvende Meetkunde: 3de Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 1 tot 4 ure; *Dingsdag*, van 2 tot 4 ure.

4de Studiejaar. *Zaterdag*, van 8 tot 12 ure.

L. COHEN STUART.

Analytische Meetkunst: *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, van 8 tot 9 ure, en *Dingsdag*, van 12 tot 1 ure.

Beschrijvende Meetkunst: *Dingsdag* en *Donderdag*, van 8 tot 9 ure.

Hoogere Algebra: *Maandag*, *Woensdag* en *Donderdag* van 12 tot 1 ure.

Teekenen van Epures: alle dagen, behalve *Zaturdag*, van 9 tot 10 ure.

Cosmographie: *Vrijdag*, van 12 tot 1 ure.¹⁾

Geodesie: 3de Studiejaar. *Donderdag*, en *Vrijdag* van 10 tot 11 ure.

4de Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 3 tot 4 ure.

W. I. KEMPERS.

Meetkunst: van September tot December, alle dagen, behalve *Zaturdag*, van 10½ tot 11½ ure.

Stelkunst: van Sept. tot Maart. Voor de Kersvacantie; *Woensd.*, *Donderd.* en *Zaturd.*, van 12 tot 1 ure; na de Kersvacantie: *Maandag*, *Dingsdag* en *Vrijdag*, van 12 tot 1 ure.

Driehoeksmeting: van Januarij tot April: *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, van 12 tot 1 ure.

Oefeningen in het Lijntekenen: alle dagen behalve *Woensdag*, van 2 tot 3½ ure.

Beschrijvende Meetkunst: van Januarij tot Junij, op de uren der Meetkunst.

Analytische Meetkunde: van Mei tot Junij op de uren der Driehoeksmeting.

Landmeetkunde: Mei en Junij; 2de Studiejaar. Oefeningen op het terrein met de O. I. Ambtenaren 4de Studiejaar.

¹⁾ In de maand Mei worden de lessen in de Analytische Meetkunst en in de Hoogere Algebra vervangen door die in de Differentiaal-rekening.

YK EN ACCYNSSEN.

A. VAN DER TOORN.

Yk en Accijnsen: *Maandag* en *Woensdag*, van 3 tot 4 ure; *Zaterdag*, van 10½ tot 11½ ure.

Ykwezen: *Dingsdag* en *Woensdag*, van 1 tot 3 ure; *Vrijdag*, van 11 tot 12 en van 1 tot 3 ure; *Zaterdag*, van 3 tot 4 ure.

BOUWKUNDE.

D. I. STORM BUIJSING.

Waterbouwkunde: 3de Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 10 tot 11 ure.

4de Studiejaar. *Dingsdag* en *Donderdag*, van 10 tot 12 ure, en *Woensdag* van 8 tot 10 ure.

Waterbouwkundig Teekenen: 3de Studiejaar. *Donderdag*, van 2 tot 4 ure en *Vrijdag*, van 1 tot 4 ure.

4de Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, van 8 tot 10 ure.

I. E. TERWINKEL.

Bouwkunde: 2de Studiejaar. *Dingsdag* en *Vrijdag*, van 11 tot 12 ure.

3de Studiejaar. *Dingsdag*, van 10 tot 11 ure; *Donderdag*, van 1 tot 2 ure en *Vrijdag*, van 12 tot 1 ure

4de Studiejaar. *Dingsdag*, van 3 tot 4 ure; *Donderdag*, van 12 tot 1 ure en *Vrijdag*, van 2 tot 3 ure.

Bouwkundig Teekenen: 2de Studiejaar. *Dingsdag*, van 1 tot 3 ure.

3de Studiejaar. *Donderdag*, van 8 tot 11 ure en *Zaterdag*, van 2 tot 4 ure.

4de Studiejaar. *Maandag*, van 11 tot 1 ure; *Woensdag*, van 10 tot 12 ure en *Vrijdag*, van 10 tot 1 ure.

TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE

VAN

NEËRLANDSCH-INDIË.

T. ROORDA.

Javaansche Taal: 3de Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag* en *Donderdag*, van 2 tot 3 ure.

4de Studiejaar. Op dezelfde dagen en *Vrijdag*, van 3 tot 4 ure.

I. PYNAPPEL.

Maleische taal: 2de Studiejaar. *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, van 3 tot 4 ure.

3de Studiejaar. *Dingsdag* en *Donderdag*, van 12 tot 1 ure.

4de Studiejaar. *Maandag*, van 12 tot 1 en *Woensdag*, van 1 tot 2 ure.

Land- en Volkenkunde. 2de Studiejaar. *Maandag* en *Dingsdag*, van 1 tot 2 ure.

3de Studiejaar. *Dingsdag*, van 3 tot 4 ure.

4de Studiejaar. *Woensdag*, van 12 tot 1 ure.

S. KEIJZER.

Javaansche Taal: 2de Studiejaar. *Maandag* en *Donderdag*, van 2 tot 3 ure en *Zaterdag*, van 3 tot 4 ure.

3de Studiejaar. *Zaterdag*, van 2 tot 3 ure.

Mahomedaansch Regt: *Dingsdag*, van 1 tot 2 ure, en *Vrijdag*, van 2 tot 3 ure.

Wetten en Instellingen van Neêrlandsch-Indië: *Donderdag*, van 1 tot 2 ure.

M. A. M. VAN 'S GRAVESANDE GUICHERIT.

Algemeene Geschiedenis: 1ste Studiejaar. *Woensdag*, van 2 tot 3 ure.

2de Studiejaar. *Dingsdag*, van 3 tot 4 ure.

Geschiedenis van den Handel: 3de Studiejaar. *Zaterdag*, van 11 tot 1 ure.

Staathuishoudkunde: 4de Studiejaar. *Maandag*, van 2 tot 3 ure, en *Dingsdag*, van 12 tot 1 ure.

NIEUWERE LETTERKUNDE.

C. VAN WIERINGHEN BORSKI.

Nederlandsche stijl: 1ste Studiejaar. *Woensdag* en *Donderdag*, van 1 tot 2 ure.

2de Studiejaar. *Zaterdag*, van 2 tot 3 ure.

3de Studiejaar. *Dingsdag* en *Zaterdag*, van 1 tot 2 ure.

4de Studiejaar. *Woensdag*, van 2 tot 3 ure en *Zaterdag*, van 1 tot 2 ure.

R. H. ARNTZENIUS.

Engelsche Taal en Letterkunde: 1ste Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag* en *Vrijdag*, van 1 tot 2 ure.

2de Studiejaar. *Vrijdag*, van 10 tot 11 ure, en *Zaterdag*, van 12 tot 1 ure.

D. BUDDINGH.

Hoogduitsche Taal- en Letterkunde: *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaterdag*, van 8 $\frac{1}{2}$ tot 9 $\frac{1}{2}$ ure.

G. I. F. GUFFROY.

Fransche Taal- en Letterkunde: *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, van 8 $\frac{1}{2}$ tot 9 $\frac{1}{2}$ ure.

TEEKENKUNDE.

P. F. VAN WYNGAERDT.

Handteekenen: 1ste Studiejaar. *Maandag*, *Woensdag*, *Vrijdag* en *Zaterdag*, van 9 $\frac{1}{2}$ tot 10 $\frac{1}{2}$ ure.

2de Studiejaar. *Maandag*, *Woensdag* en *Zaterdag*, van 11 tot 12 ure.

G. REUVEKAMP.

Bouwkundig teekenen: *Woensdag* en *Vrijdag*, van 1 tot 4 ure.

MODELMAKERIJ.

Oefeningen in het Modelmaken. 2de Studiejaar. *Maandag* en *Donderdag*, van 1 tot 4 ure.

3de Studiejaar. *Dingsdag*, *Woensdag* en *Zaterdag*, van 8 tot 10 ure.

ACADEMISCHE INRICHTINGEN.

BIBLIOTHEEK.

De Bibliotheek is geopend: gedurende den tijd der Academische Lessen, alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen, van 2 tot 4 ure; *Maandag* en *Donderdag*, 's avonds van 7 tot 10 ure.

Gedurende den Vacantietijd, alleen *Donderdag*, van 2 tot 4 ure.

W. L. OVERDUYN. — Bibliotheecaris.

De MODELZAAL, het KABINET VAN NATUURKUNDIGE WERKTUIGEN. het MINERALOGISCH KABINET enz. zijn te bezigtigen op aanvraag bij den Directeur.

VERVOLG VAN DE GESCHIEDENIS
DER
DELFTSCHE AKADEMIE.

(Van September 1851 tot September 1852.)

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

RECEIVED
JAN 10 1901

PROFESSOR A. K. A. A. A.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

RECEIVED
JAN 10 1901

PROFESSOR A. K. A. A. A.

Niet zonder eenige aarzeling aanvaard ik de taak van geschiedschrijver, mij door de Redactie toevertrouwd. Immers een deel der lezers — het publiek, — die uit nieuwsgierigheid een oog in mijne schets willen werpen, zullen alras het boek teleurgesteld uit de hand leggen. En niet geheel onnatuurlijk! Welk belang kunnen de lotgevallen onzer Akademie, zoo als zij waren in het afgeeloopene jaar, meestal van huishoudelijken aard, aan 't algemeen inboezemen? Voor den lezer buiten de akademiewereld zijn ze, ik beken het, slechts nietigheden. Maar gelukkig mag de geschiedschrijver, bij het stellen van zijn verslag zich een ander aantal lezers voor oogen stellen, waarvan geen enkele zijn werk onverschillig zal ter zijde leggen. Immers het geldt hier eene herinnering aan een afgehoopen deel van onzen studietijd, aan het lief en leed, dat wij als broeders zamen

ondervonden. En wie onzer roept zich die indrukken niet gaarne nog eens voor den geest, welke op onzen leeftijd even snel verdwijnen als de voorvallen, die ze opriepen, en wil zich niet gaarne nog eens een oogenblik verplaatsen in vervlogene dagen. Mijne medestudenten heb ik mij dus hier voornamelijk voor oogen gesteld, en van hunne belangstelling in de volgende, schijnbaar nietige gebeurtenissen, roep ik een verschoonend oordeel in over de gebreken van mijn werk!

In het begin van September zag Delft binnen hare muren de studerende jongelingschap teruggekeerd. Velen misten daaronder vrienden, die het doel hunner studiën hadden bereikt en tot een anderen werkkring waren geroepen, maar een vrij aanzienlijk getal nieuw ingeschrevenen had ons aantal doen klimmen. De eerste weken der kennismaking snelden voorbij en de opname der jongere Akademiebroeders in het Corps werd op den 18^{den} October door een vrolijk feest gevierd. Eene ongestoorde rust begunstigde aanvankelijk de studiën en werd in vele opzigten het geheele jaar door niet afgebroken. Immers wij hadden geene verliezen te betreuren van geachte leeraren, zoo als de geschiedenis onzer Akademie er helaas! reeds te veel heeft aan te wijzen.

Den 11^{den} January werd de Heer D. J. Storm Buysing tot Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat benoemd. Het nut, dat zij, die zich aan de Waterbouwkundige studie toewijden, van zijn onderwijs trekken en de achting, die zij uit dien hoofde zijn persoon toedragen, deed hen grootelijks belangstellen in deze erkenning zijner verdiensten.

Het onderwijs had dit jaar zijn geregelde loop. Wij zagen de vakken van onderricht met één vermeerderd. Den Heer L. Cohen Stuart was namelijk, bij zijne benoeming tot Leeraar in de Wiskunde aan deze Akademie, tevens de titel van Leeraar in de Geodesie toegekend. Onzes inziens is zulk eene aanwinst in het onderwijs niet onbelangrijk, maar nog altijd wenschen wij den werkkring onzer Akademie meer uitgebreid te zien. Wij zouden het wenschelijk achten, wanneer de studie zich niet zoo uitsluitend in twee hoofdvakken bleef verdeelen, wanneer voor jongelieden, die zich meer bepaald op een bijzonderen tak van studie wilden toeleegen, ook daartoe de gelegenheid meer uitlokkend wierde gemaakt. Een eenigzins uitgebreide cursus in de toegepaste werktuigkunde zou naar ons oordeel daartoe behooren. Wij willen echter niet beslissen of het niet veeleer aan de weinige zucht in 't algemeen om zich op deze wijs te bekwamen, dan aan de Inrigting der Akademie zelve te wijten zij, dat haar werkkring niet zoo uitgebreid is als hij zijn kon.

Mogten wij ons in het bezit van al onze leeraren blijven verheugen, bij onzen terugblik op het afgeloopene jaar gedenken wij met een treurig gevoel twee onzer medestudenten, die de dood uit ons midden wegnam. Onze akademiebroeder Scheltema werd op den 26sten Mei aan zijne betrekkingen en vrienden ontscheurd en niet lang daarna op den 1sten Julij overleed de Heer J. H. Dijkers.

Beiden hadden zich als leden van den Senaat, de eerste als President der Afdeeling O. I. A., voor het Corps verdienstelijk gemaakt. Welhaast zouden zij hunne studiën voleindigd hebben, en zagen zij het oogenblik te gemoet, om zich als Ambtenaars 2^e Classe naar Indië te begeven, toen de dood hunne vooruitzigten kwam verijdelen. Mogen zij in vrede rusten en hunne nagedachtenis bewaard blijven in de harten hunner vrienden.

De Inrigtingen onder de Studenten genoten over het geheel een tamelijken bloei. Het viertal Disputen bleef op goede grondslagen gevestigd. Het muziekgezelschap Apollo gaf meermalen blijken, dat de vergaderingen zijner Leden niet alleen aan aangenaam verkeer, maar aan eene krachtdadige beoefening der kunst gewijd waren. Ten getuige hiervan mogen strekken de Invitatie-Concerten van 2 Maart en 6 April. Maar wat behoef ik daarvan meer te zeggen! De meesten onzer herinneren zich de opkomst van een aantal aanzienlijke Ingezeten en onzer Akademiestad. En de blijken van toejuiching der aanwezige Delftsche schoonen zijn te streelend en maken te diepen indruk, dan dat wij noodig zouden hebben daarop heen te wijzen, om ze in ons geheugen terug te roepen. Moge Apollo door ijverige medewerking in staat gesteld blijven, zijn verkregen roem te handhaven.

Op den 27sten Maart genoten wij de eer onzen Vorstelijken Beschermheer, Prins Hendrik der Nederlanden, op onze uitnoodiging, in ons midden

te zien. De tijd was daar, waarop gewoonlijk de verjaardag van de stichting onzer Akademie op de eene of andere wijze gevierd werd. Lang werd over dit onderwerp in de algemeene vergadering van het Corps gesproken. Uit die wrijving van gevoelens was het besluit ontstaan Z. K. H. eene serenade aan te bieden. Nog slechts eenmaal was ons de eer te beurt gevallen een bezoek van onzen Beschermheer te ontvangen. Juist twee jaren waren sinds dien tijd verstreken. Oordeelden nu de Leden van 't Corps het noodzakelijk Z. K. H. op nieuw aan ons en aan onze gehechtheid aan zijn persoon te herinneren? Ik zoude te ver gaan, wilde ik over de gevoelens van anderen uitspraak doen. Hoe het zij, Prins Hendrik voldeed op eene allezins heusche wijze aan onze uitnoodiging. Z. K. H. verklaarde zich onmiddellijk bereid om zich tot het ontvangen der serenade naar onze stad te begeven en bepaalde daartoe den 27sten Maart. Dien geheelen dag had Delft een ongewoon vrolijk aanzien. De meeste gebouwen waren met vlaggen versierd, en toen onze Beschermheer in den avond was aangekomen, en de trein, die de serenade uitmaakte, zich van Stads Doele in beweging stelde, was het een vrolijk gezicht eene groote schare toeschouwers in bont gewoel grachten en straten te zien vullen. Ook zagen wij onze pogingen ruimschoots beloond door de welwillende ontvangst van Z. K. H., door zijne beantwoording der toespraak van den President van het Corps en zijn

welgemeenden dronk op den bloei onzer Akademie en den goeden uitslag onzer studiën. Na den afloop der serenade verzamelden wij ons op de Societeit Phoenix, die met smaak versierd en verlicht, ons tot een vrolijk besluiten van den dag uitnoodigde.

Nog rust op mij de verplichting eene onaangename gebeurtenis te vermelden, die op het einde van het Akademiejaar plaats had. Zij werd in de Algemeene Vergadering van 26 Mei in dezer voege door den President aan het Corps bekend gemaakt. De Heer H. had zich tot den Senaat vervoegd ten einde regt te bekomen tegenover den Heer W. door wien hij zich op eene verregaande wijze beledigd achtte. Die belediging was niet persoonlijk geschied, maar door derden aan den Heer H. overgebracht. De Heer W. werd door den Senaat ter verantwoording geroepen, hij ontkende de hem ten laste gelegde beledigingen ten opzichte van zijnen beschuldiger uitgesproken te hebben. De Senaat oordeelde derhalve de aanklagt van den Heer H. vervallen te zijn, en meende voorts de kwestie als eene geheel personele te moeten beschouwen, waarin hij zich niet verder kon mengen. Wel verklaarde de President het gevoelen van den Heer H. te deelen, dat namelijk uit het verslag, door dezen ingediend, in verband met het gebeurde, genoegzaam bleek, dat een van beiden niet langer waardig was, lid van het Studentencorps te zijn. Evenwel, geene bewijzen waren voorhanden, die met genoegzamen grond

tot een oordeel tusschen beide Heeren konden leiden. De zaak moest dus voorloopig daarbij berusten; immers de Senaat kon onmogelijk zelfs eene morele overtuiging aan het geheele Corps opdringen. Tusschen beide Heeren zelven was alles daarmede echter niet afgelopen. De Heer H. gaf zijne tegenpartij zijne verachting op eene meer dadelijke wijze te kennen; de Heer W. verklaarde zich voldoening te zullen verschaffen, maar gaf hieraan in 't minste geen gevolg. Door deze handelwijs meende een der Leden het geheele Corps onteerd en rigtte een schrijven aan den Senaat, waarin hij op de verwijdering van den Heer W. uit het Corps aandrong. De President deelde in de Algemeene Vergadering van 21 Junij den inhoud dezes brief mede, en leide aan de Leden de redenen bloot, waarom hij en de Senaat geheel in het gevoelen van den schrijver deelden. De zaak van den Heer W. was thans niet meer eene personele kwestie, maar eene die het gansche Corps betrof. Het voorstel om den Heer W. als een onwaardig lid uit onze broederschap te verwijderen werd aan stemming onderworpen, en tegen de verwachting van den Senaat was de uitslag daarvan gunstig voor den beschuldigde. Waaraan mag dit toegeschreven worden? Reeds in den aanvang van de vergadering was het gebleken, dat het gevoelen der Leden van het Corps over deze zaak niet eenstemmig was. Een der vrienden van den beschuldigde trachtte

hem in krachtige woorden te verdedigen; van den anderen kant bleek het uit een voorstel van een der Leden om beide Heeren uit het Corps te verwijderen, dat in de oogen van sommigen beider gedrag niet kon verschoond worden. Hoe het zij, het aantal uitgebragte stemmen was niet voldoende, om de excommunicatie van den Heer W. te doen plaats hebben. De Senaat leide daarop eenparig zijne betrekking neder en verklaarde niet meer tot het Corps te willen behoorren. In de spanning van het oogenblik verhief een der vroegere Leden van den Senaat zijne stem en riep zijne medestudenten op, om zich van het lidmaatschap te ontslaan en een nieuw Corps te vormen zonder den Heer W. Onmiddellijk gaven sommigen der aanwezenden hieraan gehoor en riepen den afgetreden Senaat op nieuw uit, die aan deze roepstem beantwoordde. Hun getal groeide weldra aan, zoodat binnen weinige dagen het nieuw gevormde Corps in talrijkheid het oude verreweg overtrof. Zoo bleven de zaken, totdat de Senaat een schrijven ontving van een der vertegenwoordigers van het oude Corps, behelzende het bericht, dat de Heer W. uit eigene beweging voor zijn lidmaatschap had bedankt. Tevens was daarin de wensch uitgedrukt om zich weder aan een te sluiten, aangezien alle reden van verdeeldheid thans was opgeheven. Aan dit voorstel werd gehoor gegeven en op den 1sten Julij vereenigde het geheele Corps zich weder onder den ouden Senaat.

Zietdaar de zaken, zooals zij voorvielen, zooals de geschiedenis ze dus moest opnemen. Ongetwijfeld zullen alle lezers ze niet op gelijke wijs beoordeelen. Ook wij voor ons schorten onze meening op.

Nog dien ik gewag te maken van de Reunie, die bij Senaatsbesluit van 30 April 1850 in de maand Julij jl. had moeten plaats hebben. De Commissie, met de regeling daarvan belast, hield zich in het eind van het afgeloopene jaar bezig met de voorbereidende werkzaamheden tot instandbrenging van genoemde Reunie. Onderwijl rezen er belemmeringen op. De Commissie in 1850 benoemd was niet meer voltallig, een paar der Leden bevonden zich buiten 'slands. Het kwam nu den President der Reunie wenschelijk voor, deze vacatures aan te vullen uit degene, die reeds voor het jaar 1850 de Akademie verlaten hadden. Onwillekeurig had men vroeger, bij de benoeming der Commissie, verzuimd, ook onder deze eenige Leden voor gemelde Commissie te kiezen. Dit bragt eene aanzienlijke vertraging in de werkzaamheden te weeg. Al de gewezen Studenten aan deze Akademie, die zich nog binnnen 's lands zouden bevinden, dienden daartoe gekend te worden, ten einde tot eene keuze onder hen te geraken. Dit kon bezwaarlijk geschieden voor den tijd, tot het houden der Reunie bepaald. In het belang der zaak achtte dus de Commissie een uitstel noodzakelijk, totdat gezegde belemmeringen uit den weg zouden zijn geruimd, en de Senaat bekrachtigde het hiertoe strekkende voorstel.

Ik meen mijne taak als geschiedschrijver hiermede volbragt te hebben. Een nieuw Akademiejaar is voor ons ingegaan, wij weten niet wat daarin gebeuren zal, de pen der geschiedenis wacht er lijdzaam den afloop van af. Evenwel, het ligt weinig in onzen aard ons veel te bekommeren over de dagen, die komen zullen. Vrolijk en onbezorgd gaan wij ze tegemoet. Onze Akademie bloeije, en ons Corps blijve voortaan bevrijd van elken schijn van verdeeldheid, zij een toonbeeld van waren broederzin!

DELFT, 18 September 1852.

DE RENEG AAT.

De golvendans omwoelt het schip
En spat op boeg en boord;
De wind fluit door het touwwerk heen
En jaagt de golven voort.
De watren weemlen door elkaâr,
En baar op baar rolt heen,
De schemering vervangt het licht,
Dat in de zee verdween.

Eenzaam starende op de vlakken,
Opstuivend over 't meer,
Zit in diep gepeins verloren,
Daar een jongling neêr.
Een jongeling?..... die teedre vorm,
Het schoon azuur van 't oog,
Het incarnaat, dat zachtkens wangen,
En slapen overvloog!
Neen, 't is een vrouw, schoon ook de heup
Omgord is met het zwaard;
Een vrouw, schoon ze aan een vreemde dragt
Het oorlogswapen paart.

Op de vleuglen der verbeelding
 Zweven haar gedachten heen,
 Vluchtend over 't ruim der watren,
 Naar 't heerlijk schoon verleên.
 Schoone dagen, die verbeelding
 Tooverd voor den geest,
 Dagen vol van zoeten weemoed
 En vreugde zijn 't geweest.
 Zij ziet zich selv', zoo jong zoo schoon,
 Al zwevend door het veld.
 Ja schoon, gelijk een jonge bloem,
 Die nimmer nog 't geweld
 Van storm of regen heeft getart,
 En 't kleurig hoofd, zoo zwak
 Verheft, tot van het strijden moe
 Een vlaag den stengel brak.
 Zoo was zij, toen voor de eerste maal
 Fernando's oog haar zag.
 Het was op 't vroege morgenuur;
 De schoone lentedag
 Prijkt in den glans van d' eersten straal
 Der gouden ochtendzon,
 Die bloem en lover spieglen doet
 In 't heldre vocht der bron;
 Het frissche koeltje wiegelt zacht
 De schoon gekleurde roos
 Of schudt een lelie, die de dauw
 Tot zachte rustplaats koos;
 Dan stroomt een heldre paarlenvloed
 Op 't groen en geurig mos,
 En 't windjen vliedt al stoeijend heen

Naar 't donkerst van het bosch!
 Zoo was het uur toen d'eerste maal
 Fernando's oog haar zag,
 Toen was ze schuldloos, rein en zacht,
 Tot op den schrikbren dag,
 Toen zij het stille huis ontvlood,
 Waar vriendschap liefde en vreugd
 Tot nu toe leefden in haar hart,
 Haar leidden tot de deugd.
 Toen door Fernando heen gevoerd
 Zij alles achterliet,
 Geluk en onschuld, eer en deugd
 Voor 't beeld, dat in 't verschiet
 Fernando's trouw en liefdrijk oog
 Haar tooverde in het hart.
 Maar thans, hoe menig stille traan
 Van diep berouw en smart,
 Had in het eenzaam schemeruur
 Geschitterd in haar oog!
 Hoe menigmaal steeg met een zucht
 Haar stil gebed omhoog,
 Want van het waar geloof vervreemd,
 In strijd met mensch en wet,
 Droeg hij den naam van Sinan-Bey
 En volgde Mohamed.

Toen op hun vlugt het gastvrij land
 Opblaauwde in het verschiet,
 Toen was 't alsof des hemels gunst,
 Hen voor altijd verliet.

Toen reeds dat land ter kimme rees
 Bespeuren ze een galei;
 Het baat niet, dat men wendt en vlugt
 Ze is spoedig aan hun zij.
 Tal van roovers sprong op eenmaal
 Ter neder op hun kiel,
 En wie niet hun boei kon dragen,
 Was ras gewond of viel.
 Der roovren hand met bloed bevlekt,
 Wendt nu den steven weêr,
 En werpt na korte en snelle vaart
 Ter ree het anker neêr.
 „Kiest nu, dus sprak der roovren hoofd,
 „Zucht thans in slavernij,
 „Of zweert uw valsche goden af,
 „Wordt Musulman en vrij.”
 Hij zweeg, Fernando wierp een blik
 In Anna's weenend oog,
 Zij snikte en zond een vuur'ge bee
 Om uitkomst naar omhoog.
 „Neen, riep hij uit, ik tart met moed
 „Den dood zelfs, aan haar zij,
 „Maar scheiden, leven zonder haar!...
 „'k Word Musulman en vrij!”
 En van het waar geloof vervreemd,
 In strijd met mensch en wet,
 Droeg hij den naam van Sinan-Bey
 En volgde Mohamed.
 Zijn naam verspreidde alomme schrik
 En ging zijn schepen voor,
 Zoo ploegde hij in 't blaauwe meer

Een diep en bloedig spoor.
 Ook nu weer na een verren togt ,
 Verzeld van roof en moord,
 Dreef 't koelend zuidewindgezucht
 Hen naar de haven voort.
 Zij was hem steeds in vreemden dos
 Gevolgd — en in den strijd
 Had dikwerf reeds haar zwakke hand
 Hem van den dood bevrijd.
 Nog eenmaal moest de zonnegloed
 Uitdooven in het meer
 Dan wierp men op een veilge ree
 Verheugd het anker neêr.
 Dit alles vloog haar geest voorbij
 En tranen van berouw
 Ontvloeden 't oog der arme vrouw,
 Die door de liefde en trouw
 Geleden en misdreven had,
 En toch welde in haar hart
 Een milde bron van hoop bij vrees
 En lenigde haar smart.
 Nog, dacht ze, kon haar zachte stem
 Hem keeren tot de deugd,
 En door het waar berouw geroerd
 Verwierp hij dan met vreugd
 De schatten, door zijn sterken arm
 Op 't bloedig pad vergaard;
 Verliet het zoo gevloekte land
 Voor 't ander eind der aard.
 Dan konden ze in een ander oord,
 Hun diep rampzalig hart

Weêr zuiveren door het berouw
 En loutren aan de smart.
 Die ochtend schemert op den vloed,
 En siert met purperschijn
 Den tuimelenden golvendans,
 Waarvan het kristallijn
 Door 't koelend morgenwind gezucht,
 Tot vlokk'ge sneeuw verstuift. —
 De vogel, die bij Zephirs aëm
 Met pen en veder wuift,
 Rept tot geen sneller vlugt de wick
 Of stort zich vlugger neêr
 Dan 't schip dat met gezwollen doek
 Den vijand jaagt op 't meer,
 En wijkend als de duif de gier,
 Zoo vlugt de vijand voort,
 Bevreesd dat straks de forsche klauw,
 Het zachte vleesch doorboort.
 De duif? O neen! de gier wijkt hier,
 De wreker naakt zijn prooi,
 Hoe snel de gier zijn pennen rept,
 Hoe breed zijn vlerk ontplooi!
 't Is Sinan-Bey; hoe ras de zee
 Gekliefd wordt door zijn schip!
 De wolk van zeilen, in 't verschiet,
 Zoo straks nog pas een stip,
 Wordt groot en grooter nu, hij naakt
 En vuur bij vuurmond blinkt.
 De driekleur rijst, terwijl een schot
 In buldrende echo's klinkt.
 Nu stijgt de roode vlag omhoog

Wordt het geschut gehoord,
 Het davert in het rond en zendt
 Den dood aan 's vijands boord.
 De schepen klemmem zich aaneen
 Pistool en busse knalt
 En spoedig krast het staal op 't staal
 En vriend en vijand valt.

't Is nacht, hoe zachtjes drijft de maan
 Aan 't wolkeloos azuur,
 Gesierd door 't fonklend sterrenheir;
 Hoe kalm is op dit uur
 De zee, die met de lijken speelt
 Van velen, wien de dood,
 Tot loon van heldenmoed of trouw,
 Haar schoot tot rustplaats bood.
 In 't duister hol ligt Sinan-Bey
 Hij sterft, geboeid, gewond;
 Doch zegent nog het troostrijk woord
 Van Anna's veegen mond,
 Dat zijn sinds lang omschorste ziel
 Nog voor 't berouw ontsloot
 En heenwees naar een blij verschiet. —
 Hij stierf een zachten dood.

Zij rusten, bij 't harmonisch ruischen
 Der zee, diep in het kristallijn.
 Zij rusten, bij 't geklots der baren,
 Hoe, hoe zal hun ontwaken zijn?

NU EN LATER.

De eindexamina waren voorbij; de collegies waren gesloten; de jongelui hadden hunne studien en dwaasheden vaarwel gezegd en leefden bij hunne familiën, als welkome logés, want het eigenlijke *huis* vindt de student dáár niet meer. Wel betoont men hem dezelfde liefde en hartelijkheid en geniet hij dezelfde voorregten en nog meer vrijheid dan vroeger, maar hij gevoelt dat hij geen integrerend deel meer uitmaakt van den huiselijken kring. Zijne plaats, de beste, wordt hem slechts *afgestaan*; zijne kamer is slechts voor hem *ingervind*; voor zijne boeken is een kastje *leeg gemaakt*; in plaats van zijn gezellig studeerlampje, brandt hij een kolossaal bronzen familiestuk; alles getuigt dat hij slechts tijdelijk zijn verblijf houdt „in de schouw der vaderlijke altaren, „ en zijn eigenlijk t’huis elders is.

Maar vormt voor den student de vakantie een scherp contrast met zijne gewone leefwijze, niet geringer is het verschil, dat men dan in de akademiestad zelve opmerkt. 't Is of er eene besmettelijke ziekte heerscht, zoo eenzaam en doodsch zijn de grachten; de troepjes jongelui, die des namiddags de stad doorkruisen zijn verdwenen; de singels zijn verlaten; de anders hoog opgeschoven ramen schijnen met de kozijnen onafscheidbaar vereenigd; en des avonds in plaats van die helder verlichte gordijnen, waarachter men wist dat een gezellig klubje bijeen was, of de een of ander prettig zat te studeren ziet men nu in groote donkere vakken, waarop de olie-lantarens triumfantelijk hare gloeiende-spijker stralen werpen. Geen gejuich, geen gewoel, geen leven, maar eene leege stilte als bij een regenachtigen middag op de hei.

Het was in dien tijd, dat ik op een avond uit den trein stapte en mij naar mijne kamer begaf, om een paar kleinigheden te regelen, die volstrekt mijne tegenwoordigheid eischten. Ik strompelde den donkeren trap op en kwam op mijn fideel kastje, dat thans echter stil en onherbergzaam er uitzag en niet-tegenstaande de ramen een paar palmen hoog waren opgeschoven, een sterke etenslucht verried; ten overvloede vond ik er ook nog de resten van een middagmaal.

„Jufvrouw, dat moet niet meer gebeuren, deze kamer is van mij, er.....

„Och, meneir, we doenen ut nooit, maar weet-u,

't is al heil toevalligst, me zuster is overgewees en dat was zoo onverwachs weet-u, en beneiden is ut nie heil groot weet-u!!..

Een ding wist ik, dat ik dien avond niet op mijne kamer kon blijven, ik gaf dus last mijn bed in orde te brengen... Het lag nog precies zoo, als ik het verlaten had met mijne slaapmuts op het dek als eene kroon op de doodkist van een vorst — en ging maar weder uit, om des noods op de Societeit een paar uur te dooden. Maar ziet, toen ik het Oude Delft overging, en krachtens gewoonte, naar de kamers mijner intimi en bekenden keek, zag ik licht bij Willem van Berghen, en met de flauwe hoop, dat hij misschien ook in de stad was, schelde ik aan. „Meneer” was t’huis en een oogenblik later stond ik tegenover hem.

Willem van Berghen had zijn eindexamen afgelegd en was thans civiel-ingenieur. 't Was een knappe jongen, met een goed hart, een goed verstand en tamelijk veel geld, die van alles lid was, overal aan meê deed, maar wel beschouwd, toch bedaard leefde. Op zijn achttiende jaar was hij student geworden en op zijn twee en twintigste ingenieur, hij had dus alle *honores suo anno* behaald; maar in zijn hart, in zijn voorkomen en in zijn gedrag was hij nog geheel student en zou hij het nog lang blijven. Hij had slechts in en voor de studentenwereld geleefd, als of die zijne bestemming ware; in familie zag men hem nooit, en wanneer hij een hoed op had, kon men zeker zijn dat hij uit den Haag kwam of eene visite

bij den directeur had gemaakt. Met wie hij eigenlijk omging viel niet te zeggen; hij kende iedereen en iedereen kende hem; men mogt hem over het algemeen gaarne lijden, maar niemand kwam het in de gedachte om hem, bij wat het ook wezen mogt, boven aan te stellen, hij hielp den achtergrond vormen. Hij was een van hen, wien het niet aan de gegevens ontbreekt om zelfstandig te zijn, maar slechts aan de noodzakelijkheid om die zelfstandigheid in praktijk te brengen en te ontwikkelen. Het korps was zijne wereld, daarbij *behoorde* hij. Kortom van Berghen was een van die karakters, die de meerderheid bij de studerende en niet studerende jongelingschap en ook in de maatschappij uitmaken: de middelmatige.

Zijne kamer zag er gewoonlijk zeer chicard uit, maar zoo als ik ze nu vond was zij naauwelijks te herkennen. Alles lag overhoop en in het midden van dien chaos stond van Berghen in zijne hemdsmouwen, druk bezig met kisten en koffers te vullen. „Zoo, kerel, dat doet me plezier; gij zijt ten minste iemand, die genot van dit grootsche schouwspel hebben kunt. Kijk eens dat gaat alles de wijde wereld in.” Met die woorden wierp hij eenige overhemden en boordjes in een koffer, en drukte mij de hand, waarop hij weder pratende zijn arbeid voortzette. „Dat zijn allemaal de roerende eigendommen van Willem van Berghen, civiel ingenieur! en dat ook! en dat ook! en dat gaat nooit meer open vóór mijn oudste jongen de differentiaalrekening

leert;” riep hij, en stortte eene heele vracht mathesis-werken als een stapeltje turf in eene kist.

„ Mooije plannen! ”

„ Denk je dan misschien, dat ik in mijn eentje kollegietje ga spelen? Neen, mijn studententijd is uit. In sommige opzigten spijt het mij razend, dat ik hier vandaan ga; ik amuseerde mij zoo goed; maar aan alle dingen komt een eind, — uitgezonderd aan deze lezing voor mijn dispuut, daar is nooit een eind aan gekomen. Ondertuschen ben ik maar blij, dat ik door mijn examen ben; — jongen wat waren ze thuis hartelijk; — mijn oude heer heeft gehuild van vreugd, — maar ook zoo’n jongen te hebben! — Heere! heere! wat heb ik een prullen. ”

Zoo voort redenerende, wandelde hij tusschen zijn inboedel door en stapte er over heen en stapelde en pakte en ontpakte en vermoeide zich driemaal meer dan noodig was. Eindelijk zeeg hij afgemat en van boven tot onder met stof bedekt op een stoel neer, en zag wanhopend naar de massa, die eer toe- dan afgenomen scheen.

„ Ik geloof dat ik het mijn oppasser maar zal laten doen, dat is een handige, eerlijke vent, en de arme stakker zal toch niet lang plezier meer hebben van den civiel ingenieur Willem van Berghen. Een mooie titel, hè? Als ge ’t nu goed vindt dan kom ik bij jou den avond passeren. ”

„ Bij mij? Ik ben zelf uit omdat het er zoo onbewoonbaar uitzag. Ik ben maar even over ge-

spoord. Maar hoe en waarom zijt gij hier gekomen?

„Van morgen, per scheepsgelegenheid, en morgen middag vertrek ik voor goed naar Amsterdam, waar ik kamers gehuurd heb, die mijn inboedel maar behoeven om prachtig te zijn. Daar blijf ik tot...

„Gij zelf een huis gebouwd hebt?”

„Pardon, tot ik ergens geplaatst ben, het andere zou te lang duren, want civiel ingenieur is wel een mooie titel, maar het publiek wil er niet van gediend zijn; men heeft het meer op metselaars enz. begrepen. Ja, die wereld, mijn goede vriend, die wereld..., ik ben er nu drie weken in en ze staat mij al tegen. Maar zeg eens, vindt ge het dan goed dat wij maar naar de Phoenix gaan?”

„Dientje,“ vervolgde hij tegen een kind dat zijne hospita met den weidschen naam van meid bestempelde, „je moet mijn oppasser eens gaan roepen.“ Na een oogenblik, want het kind was weder half de deur uit: „Wat! heb je zoo'n haast? kan je niet eerst fatsoenlijk zeggen wat ik geworden ben?”

„Och, meneir!”

„Dientje! wat is meneer geworden?” vroeg hij ernstig.

„Een sinjeur, meneir.”

„Wat maakt die meid kalembours, hè? Braaf geantwoord, Dientje, en als je ooit een vrijer krijgt,“ Dientje was weder half de kamer uit, maar dat onderwerp was te verleidelijk om niet even terug te keeren, „zeg hem dan, dat hij je

ereis een ferm stuk zeep geeft." Dientje zette een zeer kwaad gezigt en verdween als eene elektrische vonk.

Van Berghen kleepte zich aan en wij begaven ons naar de Societeit. Ook hier deed de vacantie haar doodenden invloed gevoelen; 't was er zoo hol en ledig, dat ik mij niet begripen kon hoe de twee geïntroduceerden, die op den laatsten trein wachtten, plezier in hunne partij konden hebben. De ballen rolden zoo knorrig over het billard; het 12 om 7 getuigde zoo zeer van de wanhopende pogingen om een goeden stoot te maken en de stem van Tienes was zoo gerekt en slaperig — 't geen zij trouwens altijd is — dat wij den hemel dankten toen de fluit der lokomotief hun de partij deed opbreken, die nog 17 om 8 stond.

Dezelfde lokomotief, die ons van de vreempjes bevrijdde, bragt ons nog een ander voordeel aan in den persoon van Just Exelman, die eenige oogenblikken later de zaal binnentrad.

Just Exelman was ook student, dat is: hij stond als zoodanig ingeschreven en woonde in Delft, wanneer hij niet ergens anders zijn verblijf hield, en dat was gewoonlijk zes maanden van de twaalf het geval. Niemand wist precies wie hij was; men geloofde dat zijn oude heer eene fabriek had in Limburg; 't was althans zeker, dat hij in die provincie was opgevoed. Hij had dan ook al het joviale en losse van een Belg, maar daarbij verterde hij zooveel geld en leefde hij zoo geheel in

disharmonie met alle mogelijke akademische instellingen, dat hij geen enkelen intimus had. De eenigen met wie hij omging waren de leden van Apollo, want — 't geen men niet zeldzaam ziet bij menschen die ruw leven — Exelman was een uitnemend musicus. Hoe men op het denkbeeld was gekomen hem naar Delft te zenden was voor ieder een raadsel; misschien hadden zijn flinke lichaamsbouw, zijn ijzeren gestel en zijn vernuft daartoe aanleiding gegeven; maar degelijk verstand en assidueit miste hij te eenenmale. Hij scheen zich tot taak gesteld te hebben, het korps in al de steden des rijks te representeren en — de lezer houde mij mijn oordeel ten goede — hij deed het waardiglijk; want niemand kon toch op zijn gezigt lezen, met wie hij zijn uitstapjes maakte of hoe hij zich in Delft gedroeg, terwijl op zijne houding in het publiek niets te zeggen viel.

„Bonsoir, meneeren;” riep hij reeds van het andere eind der zaal; dat had ik niet durven verwachten — Tienes een flesch. En gij hebt zoo uw examen gedaan van Berghen, ik feliciteer je kerel. Drie glazen Tienes.”

„En waar hebt gij al dien tijd uitgehangen?” vroeg Willem.

„Ik heb een reisje gemaakt langs den Rijn, jongen wat is 't daar mooi. Daar ga je meneeren. En nu kom ik mijne zaken likwideren.”

„Hè, sjees-je?”

„C'est-à-dire, de ouwe heer heeft ook ingezien,

dat Delft niet veel vooruitzigten voor jongelui oplevert, en nu zijn wij afgesproken, dat ik hier maar vandaan zou gaan." Exelman zeide dit met een gezigt of hij al het mogelijke beproefd had om zich eene toekomst te waarborgen, en zich zelven niets te verwijten had.

"Met allen eerbied voor uw ouden heer, Just, ik geloof niet dat de basis zijner redenering heel juist is."

"Au contraire bien *juste*," zeide Exelman over zijn eigen jeu de mot lagchende, "maar dat doet er niet toe. 't Is hier een beroerde boel en ik ga heen. Ik bid je, je bent nu geen student meer van Berghen, je kunt dus onpartijdig zijn — wat maken ze hier van je? een theoreticus! En wat heeft de maatschappij met theorie te maken? Als je een flinken dijk legt en een stevige brug bouwt, wat raakt het iemand dan of gij hoogere algebra en sferische trigonometrie en de hemel weet wat al meer kent?"

"Maar om dien dijk en die brug te maken, moet men..."

"Gekheid, men heeft vroeger ook goed werk geleverd, en toen hield men zich met die dingen niet op. Maar hoe dit zij, zeker is het dat ik hier niet op mijne plaats ben."

"In de Phoenix niet?"

"Allons done! Ik meen, dat de industrie mijn tendens niet is... Althans niet op dien lagen trap: chevalier d'industrie zou misschien nog gaan."

"En wat zult gij nu beginnen?"

„Weet ik het? Maar de wereld is ruim en er is altijd plaats voor jongelui, die vooruit willen. Voor iemand wien het om 't even is of hij expediteur van walvisschen op Groenland wordt, of luitenant bij de Janitsaren, is er altijd gelegenheid om goed af te komen. Neen Tienes, geef nu eens wat beters,“ ging hij tegen den knecht voort, die mij mijne flesch bragt, „varietas delectat. Dat is immers de leus van je dispuut? Daarom alleen zou ik er lid van geworden zijn, ofschoon ik jelui verschrikkelijk droog vond.“

„Nu Exelman, op je luitenantschap,“ zei van Berghen, de glazen vullende.

„En jij Willem, wat gaat gij uitvoeren?“

„Provisionneel blijf ik in Amsterdam, en dan denk ik bij de een of andere onderneming te worden geplaatst, daar vind ik altijd jongelui.“

„Jongelui! Hebt gij dan nog niet genoeg gezien wat jongelui zijn? Heel prettig om een flesch mede te drinken, maar op den duur voor den omgang ongeschikt. 't Zijn allen menschen sans feu ni lieu, die zich laten verplaatsen, „verwerken“ en vervormen, zoo veel men wil. Neen geloof mij, lanceer je in de maatschappij, creëer je een positie; en toon dat gij van hetzelfde hout zijt, als zij, die er den toon geven. Dat zal u in den aanvang moeite kosten, maar neem het u in het ernst voor, en na lang strijden zult gij er komen. Op die wijze schept gij u een loopbaan; waartoe wel krachtinspanning en moed vereischt worden, die gevaren

en afwisseling oplevert, maar die loopbaan voert u tot iets, terwijl, zoo gij u aan jongelui vastklampt, en met hen oude lui wordt, gij u zelven onzichtbaar maakt en laat verdringen in dien digten vervelenden drom, dien men de alledaagsche wereld noemt. »

Just dronk zijn glas uit en zweeg. Wij hadden nooit gedacht, dat hij beginselen had, althans niet zulke. Het onverwachte dier theorie en het vuur waarmede hij ze ontwikkelde, overbluften ons dus eenigzins, maar eindelijk maakte ik de opmerking dat men voor zulk een leven meer noodig had dan den wil en den moed.

„Dat heeft men ook: brutaliteit. »

„En talent. »

„Talent om de menschen te overbluffen. »

In dien geest werd ons gesprek nog geruimen tijd voortgezet. Elk schiep zich eene toekomst naar keus; van Berghen een idealische jongelingswereld; Exelman eene maatschappij „met hindernissen » en ik — ja ik geloof dat ik mij ook geheel iets anders van de toekomst voorstelde, dan zij mij heeft opgeleverd. Eerst vroeg in den ochtend scheidden wij; met van Berghen bragt ik nog den volgenden morgen door, maar „meneer Hesselman » zoo als zijn hospita hem noemde, waarschijnlijk omdat hij *niet* zoo heette, gelijk Dickens zegt, was reeds naar Rotterdam vertrokken, van waar hij 's avonds eerst teruggewacht werd.

Drie jaar later moest ik om zaken in eene kleine provinciestad zijn. Alle, dat is de twee logementen waren vol, en ik trachtte te vergeefs mij iemand te herinneren, die misschien de bloedverwant van een mijner vrienden, of de vriend van een mijner bloedverwanten was, om diens gastvrijheid in te roepen. Eensklaps herinnerde ik mij, dat van Berghen hier geplaatst moest zijn en ik schaamde mij, niet eerder op die gedachte te zijn gekomen; wij hadden toch zooveel met elkander omgegaan, wij waren zelfs half en half intiem geweest. Maar het was reeds twee jaar geleden, sedert wij elkander gezien hadden en wij waren, althans ik voor mij, gewoon geworden aan het bezit van vrienden, van wie men nooit iets hoort; waaraan men gehecht is gebleven, maar wien men nooit schrijft; met wie men nooit meer in aanraking komt, maar die, misschien juist daarom, eene eerste plaats bekleeden in de rij van hen, die men liefheeft. 't Is eene vriendschap zonder konkurrentie en ook zonder gevaar, want zij bestaat slechts in de herinnering tusschen personen, die er niet meer zijn; of meent misschien de een of andere lezer dat hij dezelfde persoon is als drie jaar vroeger? Neen, niet waar, die persoon is te belagchelijk? Ik was overtuigd dat ik van Berghen welkom zou wezen, en liet mij dus terstond zijne woning uitduiden. De deur stond open, en toen ik den gang een eind inliep, bevond ik mij voor een groot kaal vertrek, waarvan de deur eveneens openstond, en daar zag ik mijn goeden vriend Willem vóór eene teekentafel staande en ge-

kleed volgens een smaak, waarvan zelfs de herinnering in de beschaafde wereld verloren is. Het wederzien was van beide zijden hartelijk, wij moesten elkaar veel vertellen en naar veel dingen vragen, en reeds hadden wij een uur gepraat voor Willem er aan dacht om mij naar zijne kamers te brengen; want dat groote kale vertrek was slechts zijn „bureau.“ Even als in zijne kleeding was ook daar geen spoor meer van studentikositeit te vinden. Alles was even netjes en geregeld, den bonten tooi, waarmede de kast van een student prijkt miste men geheel; en Willem zelf was zoo bedaard, zoo materieel, dat ik onwillekeurig uitriep: „Maar mijn hemel, Willem! wat ben-je een ploert geworden!“

„Vindt ge? Ja ik voel zelf wel dat ik eenigzins veranderd ben. Toen ik hier kwam had ik nog een beetje studentenvormen, maar dat gaat er wel uit, vooral wanneer men ziet dat de *menschen* daarnaar je innerlijk beoordeelen. Je moet er zoo wat timmermansachtig uitzien om vertrouwen op te wekken. Daar is bijvoorbeeld Just Exelman...“

„Wat, is die ook hier?“

„Je zult hem zoo straks zien verschijnen; hij is een van de teekenaars, maar de heele wereld gelooft dat hij 's nachts uit straatrooven gaat.“

„Hij is dus geen luitenant bij de Janitsaren of expediteur van walvisschen geworden?“

„Voor zoover ik weet niet. De zaken van zijn ouden heer zijn achteruitgegaan, en door protectie is hij nu hier geplaatst.“

„En zijn plannen om de wereld te overwinnen?“

„Hij zit van 's morgens achten tot tweeën en van vier tot achten te teekenen in een klein achterkamertje. Je ziet hem nergens.“

„En jou overal?“

„Dat is te zeggen, er zijn nog al families bij wie ik aan huis kom, vooral tegenwoordig nu ik geëngageerd ben. Ik hoop je van middag aan mijn meisje voor te stellen.“

Kort daarna kwam Exelman binnen. Hij was nog dezelfde ferme kerel met zijn voornaam uiterlijk en zijne losse manieren; maar hij was breeder en forscher geworden, en zijne kleeding, even galant ofschoon minder kostbaar dan vroeger, die hem als jongeling zoo goed stond, gaf hem nu als man eenigzins het voorkomen van een avonturier.

„Wel, kerel, hoe kom jij in dit nare gat verzeild?“ riep hij uit, nadat wij elkander de hand hadden gedrukt en hij zich bij ons had neergezet.

„In dit nare gat! Is het hier dan zoo vervelend?“

„Onbegrijpelijk. 't Is hier geen land. Men heeft hier niets.“

„Maar misschien zoudt gij er toch niet veel van kunnen profiteren: ik hoor dat gij het nog al druk hebt.“

„Druk! heet-je dat druk, wanneer iemand als een galeislaaf van 's morgens tot 's avonds bezig moet zijn aan iets, waarvoor hij lust noch liefde heeft? Als ik maar teken, van achten tot achten, ça suffit; of ik in twee of in zes maanden klaar

kom doet er niet toe. Maar al had ik meer vrijheid, de menschen zijn hier niet te tappen. Zij zijn zoo supérieurement bourgeois, ze begrijpen zoo niets van de wereld, dat een fatsoenlijk man het hier niet houden kan. Kourantennieuwtjes! dat is al waar men zich mede bezig houdt."

"En de dames?"

"Ja men heeft er lieve gezigtjes onder, maar gracie of esprit de conversation vindt men bij haar niet."

"Op eenige uitzonderingen na, niet waar?" vroeg van Berghen.

"Ik respekteer den smaak van mijn patroon, maar enfin!" zeide Exelman lagchende, "je ne saurais hurler avec les loups! Mijn patroon heeft daar beter slag van. Van Berghen maakt hier verbazend effect."

De blaadjes waren blijkbaar gekeerd. Hoe geheel anders was het thans, vergeleken met drie jaar vroeger. Toen was Just de man, die meende de maatschappij te begrijpen en onder de knie te kunnen brengen; terwijl van Berghen met een zekeren angst tegen zijne volgende loopbaan opzag. Maar nu zij in die maatschappij leefden, ondervond Exelman dat zijne krachten te kort schoten, en van Berghen voelde zich er te huis. Want van Berghen had in de studentenwereld den grond gelegd voor het maatschappelijk leven; hij behoefde zijne ondervinding slechts gewijzigd in toepassing te brengen, terwijl Exelman had gedwaald en rond-

gedoold en slechts met de excepties had kennis gemaakt; de dagelijksche wereld was hem vreemd gebleven. Hij begreep niet, dat hij zich thans in die maatschappij „met hindernissen” bevond, die hij zich vroeger had voorgespiegeld, hij meende dat zij niet was op *zijne* hoogte, terwijl hij wel beschouwd, niet op *hare* hoogte was. Kortom van Berghen had den gewonen loop gevolgd, hij was jong geweest en hij was mensch geworden; Exelman had zijn tijd vooruit geloopt als eene te vroeg ontwikkelde vrucht, die nooit haar volkomen wasdom bereikt.

„En zou je nu waarachtig niet bij mij zijn gekomen,” zeide Willem, toen wij des avonds, nadat ik bij de ouders van zijne aanstaande gedineerd had, weder met ons drieën zaten.

„Ik wist op zijn best dat je hier uithingt.”

„Ja, daar moest een maandblad voor oud-studenten bestaan.”

„Foei, van Berghen,” zeide Exelman, „komen je kinderachtige idées weer boven.”

„Nu, bedaard, 't was maar een dwaasheid; maar in ieder geval, geloof ik, dat het interessanter zou zijn dan de studenten-almanak.”

„Zeg dat niet; ik lees die opgave van woonplaatsen wel eens graag; bij al die onbekende namen denk ik mij personen; al die bekende kamers denk ik mij weder bevolkt door even fidele of even lamzalige jongelui als zij, die er in onzen tijd op woonden, en 't maakt een zonderlingen indruk

op mij, als ik in den senaat of in 't bestuur van de kroeg namen vind, die zich in mijne verbeelding nog altijd verbinden aan kleine jongens met waterhoofden en reuzenpetten."

"Er komt zeker in Delft nog al veel groen bij het rijpe?"

"En er gaat ook bliksems veel groen van daan," viel Just in. "Delft is het toevlugtsoord van verbrokkelde opvoedingen en gebroken carrières, en nooit komen die te regt. En al was je opvoeding zoo ongeschonden als...."

"Voorzigtig: 't is hier zoo gehoorig."

"In Delft wordt zij toch voor goed vergruizeld. Ik ken bijna niemand die goed-af is gekomen. Niettegenstaande dien pompeuzen titel van civiel-ingénieur kwijnen ze weg op eenige honderde guldens traktement, op den een of anderen uithoek der aarde; of zij gaan naar Noord-Amerika en... komen weerom..."

"Just, je bent bepaald pessimist, wees zoo vriendelijk je glas uit te drinken op de Delftsche Akademie."

"Omdat ik er jelui heb leeren kennen, soit." En met die transactie van zijn geweten dronk Exelman zijn glas uit.

"Dat maandblad was wel een dwaasheid," vervolgde hij, "maar toch zou ik wel eenige afleveringen vóór mij willen hebben om mijn systema te staven. Ik heb mij nooit zwaar met jongelui ingelaten, maar zooveel ken ik er toch, dat ik eenige aardige bijdra-

gen tot de statistiek van oud-studenten zou kunnen geven. Soldaten, matrozen, goudmakers, heerenboeren, notarisklerken.

„Wacht maar, de réunie zal u nog meer vertellen.”

„Hé ja, waarom is er geen réunie?”

„Omdat er nooit unie geweest is,” spotte Just.

„Omdat ze slechts zou bijeenbrengen wat reeds vereenigd is.”

Nog lang praatten wij over Delft, het personeel der Akademie en hare instellingen. Langzamerhand begonnen wij ons zelfs te verbeelden, dat wij nog een deel uitmaakten van dat ligchaam; prezen en gispten, roemden en laakten; lieten alles de revue passeren, en toen wij ten twaalf ure opstonden — want van Berghen had nog een flauw besef, dat hij zeer gerangeerd was — stelde onze gastheer een toast in, die meer getuigde van den invloed der bisschop dan van zijne liefde voor Delft.

„Jongen Willem, je moest eens een schetsje van je leven in den Almanak zetten;” zei ik.

„Dat prul, schoenmaker houd je bij je leest,” mompelde Just.

„Dat beloof ik je,” was het antwoord. Heeft hij woord gehouden? De uitkomst zal het leeren; zoo niet, dan roep ik hem en ieder die zich daartoe geneigd voelt, plegtig op om in 1854 hunne stemmen „van gene zijde” te doen hooren.

ORDE-REGLEMENT.

Eens heeft de Raad in Goverts stad
Het lumineuze idee gehad
Een ordereglement te maken,
Dat voor de stilte en rust zou waken
In schouwburg en concertlokaal.
En 't bleef niet bij die woordenpraal,
't Stuk zou des noods met vuur en staal
Gehandhaafd worden door den Raad,
Die kras is en op pooten staat.

Men mist ook, krachtens 't Reglement,
Bij 't spelen nimmer een agent,
Een van die flinke en wakk're snaken,
Die nooit hun strengen pligt verzaken.
Neen, ongevoelig voor al 't schoon
Van Peters oorverdoofbren toon
Staat daar Justitie's strenge zoon,
Die geen gevoel of geestdrift kent
Dan ijver voor het Reglement.

Eens werd, schoon 't naauw zich denken laat,
 Trots diender, reglement en Raad
 De stilte schaamteloos verbroken.
 De agent had even 't oog geloken,
 Maar sneller nog dan 't bliksemlicht
 Door 't luchtruim schiet met vuurgen schicht
 Ontwaakt hij tot 't besef van pligt;
 Hij voelt zich diender, blik in 't rond
 Met open oog en open mond.

Daar staat voor hem in vlamvend schrift,
 Als eens voor Beltsasar, gegrift
 Artikel zes: „wie te verwaten
 „Bij 't spelen tot de acteurs wil praten
 „Wordt dadelijk de zaal ontzegt.”
 Dien last ten uitvoer fluks gelegd;
 Daar werpt de dienaar van 't geregt
 Den booswicht vloekend uit de deur, —
 Wie was de schelm?... 't was de *souffleur*!

L O U W.

EEN TREURIG, MAAR TOCH BERIJMD VERHAAL IN ZANGEN.

1ste ZANG.

Niet steeds is de studie bestendig van duur,
Wat sierlijke pet men ook drage;
Wat kast men bewoon; met wat liefde en wat vuur
Men 't nieuwe en het dwaze bejage.
Maar is ook de pet van 't eenvoudigst fatsoen,
Verneemt men van feestjes noch beeren,
Toch ziet men somwijlen den houtrigsten poen
Per sjees naar zijn haarstede keeren.
Soms ziet men de hoop zijner ouders, 't kleynood
Van gansch zijn geslacht, in de klassen
De primus voorheen, zoo vol veerkracht als 't lood,
Bij nacht en bij ontijd verkassen.
Dat lot was het lot van zoo velen weleer,

Het lot ook van Louwrens voor dezen;
 Hem deed het student zijn, o jammer! zoo zeer,
 Hij wou wel maar — kon het niet wezen!
 Niet steeds toch gaan kunnen en willen gepaard,
 Al is ook de wil nog zoo krachtig.
 En vindt gij ook Louwrens het doodslaan niet waard,
 Toch blijft zijn historie waarachtig.

11de ZANG.

„Vaarwel!” — Herroep dat woord, gedachtenlooze vader!
 Laat hem niet van u gaan! Ai, denkt gij wel wat schade er
 Gebragt wordt aan uw zaak, de bloeiendste uit de straat,
 Als hij, uw eengeboorne, uw tweede ik u verlaat?
 Of telt gij het voor niets, dat hij van zes tot negen
 Met schaal en peperhuis beneden stond te wegen,
 Terwijl gij boven ronkte in 't dons uws beds verdiept?
 Of telt gij het voor niets, dat hij, terwijl gij sliept,
 In 't groote raderwerk der kom-en-eisch negoties
 Het mokkasehe produkt verbrijzelde en zijn noties
 Van weêr en tijd en duurte en volk en dominé
 Der dienstboô kostloos gaf bij 't derd'half onsje thee?
 Hoe hij de kaas hanteerde en hoe zijn blikken maten,
 Waar 't meest komijntjes voor de beste klanten zaten!
 Hoe nooit een droppel vet der volle kruik ontdroop
 En nooit een brabander bij de andre centen sloop!
 En als hij 'savonds, na volbragten arbeid, keerde,
 Hoe hij dan heel 't gezin zijn wijsheid debiteerde,
 Terwijl hij zakjes plakte of in de boekjes schreef,
 Wat er betaald was en nog te betalen bleef!

Telt gij dat alles niets en moet uw Louw student zijn?....
 Hij ga en woon in Delft.... rampzalig zal zijn end zijn!

Zie slechts hoe reeds zijn lip zich omkrult bij 't idee
 Een snor te dragen, hoe zijn haren, zoo gedweê
 Voorheen, door water slechts geplooid in twee kanullen,
 Met geur van huile antique uw huis en pakhuis vullen,
 Zie hoe zijn breede voet zich pijnigt in 't verlakt;
 In plaats van paarsch katoen, glacé zijn hand ompakt.
 Aanschouw zijn frak, zijn vest, zijn pantalon met ruiten...
 Maar neen, gij ziet het niet, gij blijft uw oogen sluiten
 Voor d'aterling, die naauw wil doorgaan voor uw zoon.
 't Is waar, gij zijt een ploert, maar hij... was u gewoon.

III^{de} ZANG.

Maar 't vaarwel is uitgesproken;
 Dag en uur der reis bepaald;
 't Geld geteld en opgestoken;
 De kollegies reeds betaald.
 Ooms en tantes, nichts en neven
 't Groote nieuws reeds meêgedeeeld;
 Feest en konterfeest gegeven
 En met toasten zich verveeld.
 O wat duizendtal illusies
 Rijzen in 't familiebrein
 Wat al standjes, wat al ruzies,
 Waarvan 't brandpunt *Louw* zal zijn.

Hoe hij op zijn kast met prenten
 Leven zal als banjerheer;
 Hoe hij tegen de studenten
 Zoo maar roept: „Bonjourrr meneer!”
 Hoe hij op de „kroeg” zal loopen
 En „een heertje” wezen zal,
 Zich een bonte pet zal koopen
 Met een klepjen „o zoo smal!”
 Hoe hij 's avonds op zijn kastje
 In zijn chambercloakje woont
 Of in een studenten jasje,
 Aan de burgers zich vertoont...

O mistrouw al dat voorzeggen,
 Bouw op Louw niet al te veel:
 Wordt student-zijn ook zijn deel,
 Vrees dat hij het af zal leggen:
 Tusschen runder en student
 Ligt een allemagtig end.

IV^{de} ZANG.

Des kruideniers Louw reed per spoortrein er heen,
 Zijn jas is de langste, die ooit werd gedragen,
 Een blaauw parapluutje is zijn wapen alleen,
 Alleen zit hij daar in den stampvollen wagen.
 Geen kruijer op Zondag, hoe sierlijk in 't blaauw
 Zoo ploertig in vorm als des kruideniers Louw!

Geen rottige balken vertragen zijn vaart;
 Geen rails die verzakt zijn, geen schroeven die breken;
 Dra staat hij in Delft: maar, o wonder, ontwaart
 Dat eensklaps zijn trots en zijn moed zijn geweken.
 Hoorde iemand wel ooit van een omkeer zoo gaauw
 Als de omkeer in 't hart van des kruideniers Louw?

Hij sluipt naar zijn kamer en nestelt zich vast,
 En tuurt door de ruiten, maar waagt niet te schellen;
 Hij wacht tot men 't eten hem brengt op zijn kast
 En durft ook des avonds geen broodjes bestellen.
 En toch had hij honger en voelde zich flauw
 Want groot was de maag van des kruideniers Louw.

Hij vindt wel zijn linnen en boeken present,
 Maar kan nog maar niet aan 't ontpakken geraken.
 Zijn kamer blijft maagd nog van pijpen en prent:
 „'t Is zonde in 't behang zulke gaten te maken!”
 De meid noemt hij jufvrouw, de jufvrouw mevrouw,
 En niemand ontfermt zich des kruideniers Louw.

Zoo brengt hij zes dagen in eenzaamheid door;
 En hunkert dat eindelijk *de school* zal beginnen.
 Hij gaat er ook henen en staat er ook vóór.
 Maar och, toen het uur sloeg, durft Louw niet naar binnen.
 Wat deed hij dan ook met zijn neus in de kou?
 Wat was hij begonnen des kruideniers Louw!

V^{de} ZANG.

Groen is het groene voorjaarsgras
 Gegroeid naast sloot en waterplas,
 Waar kalf en koebeest zich meê voedt,
 En 't schaapje zich te goed aan doet.

Verlokkend is het groene kleed,
 Met banden in het lang en breed,
 Welks zestal zakken en acquit
 Verleidelijk roepen: „zou je eens niet?..”

Ik eer mijns buurmans groenen bril,
 Ofschoon ik hem niet hebben wil;
 Omdat uit 't oog, dat hij bedekt,
 Per week een emmer water lekt.

Maar groener nog dan 't voorjaarsgras
 En 't groen van buurmans brillenglas
 En 't groen van Mingo's lauwerfeld
 Was bij zijn aankomst onze held.

VI^{de} ZANG.

„O, was 't mij gegund, weêr mijn boel op te breken,
 „Ik keerde als een hokduif naar de Amstelstad weêr.

„Weër blufte ik en pochte om mijn waar aan te preken,
 „En sloeg achter toonbank mijn zetel weër neêr.
 „En rigtte tropheên van kaas voor de ramen.
 „Hoe kraakt weër de leer als ik klim naar omhoog!
 „Ik grijp naar de laadjes en let op geen namen
 „Daar nooit mijne hand in die greep zich bedroog.
 „Mijn weegschaal! mijn weegschaal! ik zie haar weër
 zweven;

„Weër rijzen en dalen de schalen om beurt!
 „Weër strijdt het gewigt met den last om het even,
 „Tot eindlijk mijn blik hen in 't evenwigt keurt.
 „Ik hoor weër als vroeger het „haast-je!” weergalmen,
 „'t Gerammel met centen, 't gestamp met den voet
 „Vermengt zich met vloek en verwijt over 't talmen,
 „En ieder dringt voorwaarts en drijft mij tot spoed.
 „En blijf ik alleen dan — u wijd ik mijn blikken,
 „Marijtje, gij schoonste, gij aardigste meid,
 „Wier lonkjes en lachjes mij 't harte verkwikken,
 „Wier mondje zoo vaak mij een hemel bereidt.

„Och mogt ik maar weder mijn winkel betreden;
 „Mijn schootsvel omgorden, dat kleed mijner jeugd!
 „Ik plakke aan de toonbank, gerust en tevreden,
 „Uit vellen, die 'k zelf had gesmeerd en gesneden,
 „Den grootsten der zakken, uit loutere vreugd.”

VIIde ZANG.

Gelijk het doodend lood, den bronzen mond ontsprongen,
 Zich sissend neêrwerpt op het argelooze dak;

Zoo stond eens 's morgens vroeg voor de oogen van den
jongen,

De vader kruidenier in hoogtijdsdos en sprak:

„'t Was nacht toen 't plan zich openbaarde —

„Ik weet niet juist hoe laat het was —

„Een heir van kleine muizen waarde,

„De regen liet een naar geplas

„Op dak en goot aanhoudend hooren;

„Wij lagen slaaploos half den nacht.

„'k Herinner mij niet ooit te voren

„Zoo'n nacht te hebben doorgebracht.

„Uw moeder zei: „hoe of 't met Louw is? —

„„Zoudt gij niet eens naar Delft gaan, man?”

„En daar m' er met den trein zoo gaauw is,

„Berustte ik aanstonds in dat plan.”

Wat liefdrijk oudrenpaar! — Geen poesjen in haar mand

Was ooit zoo zorgvol voor haar niet verzopen pand.

Daar staat zijn vader nu. — Verzink grootste aller

Voel 't runderras des stams, waaruit gij zijt gesproten!

Daar staat zijn vader nu, met 't ideaal bezield

Dat hij van een student de hand omvingerd hield.

„O,” spreekt nu zuchtend Louw, „mocht ik 't geluk
verwerven,

„Om ginds in de Amstelstad, als kruidenier te sterven!

„Vier uwer broedren, en uw vader en ook gij

„Werdt rijk en oud en grijs in 't vak der kommenij.

„Ook mij zij dat gegund, na veertien dagen studie.

„'k Wil geest en ligchaam aan” — hier staakt hij zijn
preludie.

Hij zwijgt, hij kucht, hij hoest — maar zoekt vergeefs
het woord,
Dat 's vaders grampschap in embryo nog vermoordt.

VIII^{ste} ZANG.

Deze zang wordt aan de verbeeldingskracht der lezers
overgelaten, omdat familiestandjes altijd zoo heel akelig
zijn.

IX^{de} ZANG.

„Morgen! Morgen!

„Woont, o! mijn gade, weêr Louw bij ons in.
„'t Is wel heel jammer, maar — 't is toch gewin.
„Scheep mij een leugen, die allen misleidt,
„Dat er geen sterfling de lucht ooit van heit.
„Komt men te weten wat Louw tot ons bragt,
„Zeg dan je trots maar voor eeuwig goe-nacht.”

En de avond vindt hen in den trein.
Zeg brave Louw wat deert u toch?
Weêr zult gij in uw winkel zijn,
Weêr vaart ge in 't onderlijke zog,
Wat maakt dus uw gemoed zoo klein?
Helaas 't geweten waakt in 't end
In Louwrens boezem op en vraagt:
„Ben jij goddoome nou een vent?
„En, is 't den hemel niet geklaagd:
„Een kerel als jij, Louw, student?”

„Morgen! Morgen!

„Tooi ik met schort en met buis mij de leên,
 „Zaamlen de klanten zich weêr om mij heen,
 „Zie 'k weêr Marijtjen aan de overzij staan!
 „Is 't met student zijn voor altijd gedaan.
 „'t Schip dat straks afvaart, precies om half twee,
 „Voert mij voor goed met mijn vader weêr meê.,
 En 't avondgrauw streek neêr op de aard.
 Geen lamp, die op zijn kamer blonk.
 De jufvrouw zit er dood bedaard,
 Terwijl ze een kopje koffij dronk,
 Schoon Louw 't voor haar niet had bewaard.
 (Het was zijn laatste werk geweest.)
 Daar kwam haar ega met een leêr
 En 't bord waar men *te Huur* op leest
 En slaat het boven d'ingang weêr...
 De morgen kwam — hij was gesjeesd.

X^{de} ZANG.

En hij, aan wiens oog zich dat bordje vertoonde,
 Vroeg 's anderdaags peinzend: „wie of daar toch woonde?”

XI^{de} ZANG.

Zoo verscheen hij,
 Zoo verdween hij,
 Als een schoone lentedag.
 En geen sterfling,

Die den zwerfing
In die oorden wederzag.

De moraal nu
Van 't verhaal u
Meê te deelen wacht me in 't end,
Zij is deze:
„Wie hij weze,
„Kruidenier wordt nooit student!”

GRIEKSCHE LETTERS.

Wien Neêrlandsch bloed door de ad'ren vloeit,
Die leze dit mijn dicht;
Wiens hart voor 't Nederduitsch nog gloeit,
Vergeeft deez' vormen ligt;
Die ook van taalverbast'ren gruwet,
En, waar hij Hollandsch spreekt,
Geen vreemde of doode woorden spuwt,
Hem zij gehoor gesmeekt.
Hem wijs ik de Mathesis aan,
Waar menig vreemde spijs,
Zoo 't schijnt, niet kan naar binnen gaan
Dan op een vreemde wijs,
Waar schier elk woord een wanklank is,
Van zucht naar 't vreemde een blijk!
Is 't mogelijk, 't maakt haar dan gewis
Verveling dubbel rijk.

Of wilt gij 't niet beamen,
die van deez' studie weet,
Dat men naauwlijks is begonnen,
of van *pi* alreede zweet.

Delta, waar ze 't al niet zoeken?

Vreemdheidsjagt toch zonder peil!

Om een teeken te gaan halen

aan de monden van den Nijl!

Driehoeksmeters gij kent *alpha*,

bèta, grootheên reeds bekend,

Dat zijn namen, ja! maar 'k zoek er

voor uw dwaasheên zonder end.

Phi, een schrikbeeld, dat tot hinder

't strikst incognito bewaart,

Tot men na veel harrewarren,

zich zijn waarde eerst verklaart.

Was van Alphens kat geduldig,

soit, maar dat ik 't iemand zie

Bij polaire vergelijkingen, met *gamma*, *chi* en *psi*.

Mú, een volle neef van *delta*,

onbekend in waarde en naam,

Bondgenoot of heftig vijand,

steeds intiem met luiheid zaâm.

Noem' mij iemand een verwarring,

grooter dan 't vermengen schenkt,

Van 't gevolg van *sigma*, waar men

aan het „semper idem” denkt.

Nog een staaltje van verveling?

Nog een proef van dwaasheid hier?

Onder een mystieken sluijer,

wijs ik u er van nog vier:

Lambda, *ètha*, *rho* en *thètha*,

ziet daar 't zeldzaam klaverblad,

Staalkaart van der menschen zotheid,

onzin, op wat vreemd is prat.

Voor wie dat vreemde woeden stuit
Medailles te doen slaan;
Maar wie aan de Academie ooit
Examen wenscht te doen,
Veracht' de Grieksche letters nooit,
Hij komt er met fatsoen!

Ph. D.

VARIA.

Varia.

On voit comment la nature a donné à chaque individu les membres propres à sa défense.

BUFFON.

Student worden.

Gij waart een hulploos kind, een wichtje te dier tijde.

N. BEETS.

Student zijn.

Wat is 't mij wel, wat is 't mij goed.

TOLLENS.

Naar een feest.

Mooglijk keert hij laat.

WITHUYS.

Na een feest.

't Wordt morgen, nog ontwaakt hij niet.

VAN DER POT.

Testimonium.

Er zijn menschen, die zich eeniglijk ten doel stellen om het welslagen van anderen te beletten.

CHONIA, *Bloem- en Doorstukjes uit den vreemde.*

Commissie voor het Admissie-examen.

Maar men zal zeggen, is het wel mogelijk een genoegzaam getal bekwame lieden te vinden, om zoo eene gewigtige bediening met hoop van een gelukkigen uitslag op zich te nemen.

Holl. Spectator.

Geodesie en Landmeten.

Les extrémités se touchent.

Il existe des différences considérables entre la manière dont s'exercent les mêmes fonctions.

MILNE EDWARDS, *Zoologie.*

Kies een grein gezond verstand voor een pond geleerdheid.

PYTHAGORIANA.

Architecturaal principe.

Waarom zou het ons niet vrij staan ons zelven mede eenigen lof toe te zwaaijen.

Hollandsche Spectator.

Responsie bij enkelen.

Zoodat hij gewoonlijk de voldoening heeft eene kleine verlegenheid te weeg te zien gebragt, welke hij met demonischen wellust geniet.

Camera Obscura.

Troost voor bekeerde sjouwers.

Een kaal hoofd is eerwaardig.

Camera Obscura.

Een bewoner van het Zuiden.

Hij had niets van dien kieschen, terughoudenden schroom, die even bang is om te beledigen, als om beledigd te worden, niets van die zachte humaniteit — — —

Id.

Geëmploijeerden aan de Akademie.

Naarmate men minder magt heeft, wil men er gaarne des te meer gebruik van maken.

CHONTA.

Bloei der Rederijkers.

Trouwens wij hebben in ons land wel meer voorname liefhebbers van de poëzij, hoewel zij van dezelve het minste denkbeeld niet hebben.

Hollandsche Spectator.

Sjezen.

Er zijn er, die hunne schulden betalen, op dezelfde wijze, waarop de Parthen streden, namelijk al vlugtende.

CHONTA.

Avondvisites in den Haag.

Scarcely any virtue found to resist the power of long and pleasing temptation.

Fieur of Wakefield.

**Raadgevingen aan de Commissie voor de
Eindexamens.**

Il ne faut point juger des hommes par ce qu'ils ignorent, mais par ce qu'ils savent et par la manière dont ils le savent.

VAUVENARGUES.

Privaatlessen.

Wenschelijk is het inzonderheid, dat de leerling er een vlijtig gebruik van make.

DR. C. E. DONNADIEU, *Voorzitter*
voor «de Aarde» enz.

Ingenieur worden.

Ik wil niet ontkennen, dat deze *mogelijkheid* niet genoegzaam is, om het gemoed van een teeder en voorzigtig vader gerust te stellen.

Hollandsche Spectator.

Op zijn O. I. Hollandsch spreken.

Besnoei uwe gedachten en uwe woorden, zij zullen er des te krachtiger om zijn.

PYTHAGORIANA.

Societeit.

Bevochtig uwe lippen ten minste eenmaal daags aan den beker der vriendschap.

Id.

Verificateurs.

Burgers, dat de jongste uwer bestuurders ten minste veertig jaren oud zij.

Id.

Vergaderingen van het Studenten-corps.

Wees evenmin gevoelig voor de toejuiching of voor het gemompel der menigte, als voor het gebrom in eene bijenkorf, het is dezelfde zaak.

Id.

Student kostganger.

Zeg niet, dat gij vrij zijt, als gij uw voedsel niet zelf kunt kiezen.

Id.

Bal na het dames-concert, door Apollo gegeven.

God behoeft u voor een vorst als Alceraus, die zeide: Laat ons den goddelijken zanger, die onze ooren gestreeld heeft, fraaije kleederen en veel geld schenken; eene belasting op het volk zal de uitgaven vergoeden.

Id.

Betaal de genotene weldaden zoo vroeg gij kunt, vergeet ze zoo laat mogelijk.

Id.

Eindexamens der O. I. Ambtenaren.

O Fortune à ton caprice
Viens, je livre mon destin.

1870-1871
The first year of the
year of the
year of the

1872-1873
The second year of the
year of the

1874-1875
The third year of the
year of the
year of the

1876-1877
The fourth year of the
year of the

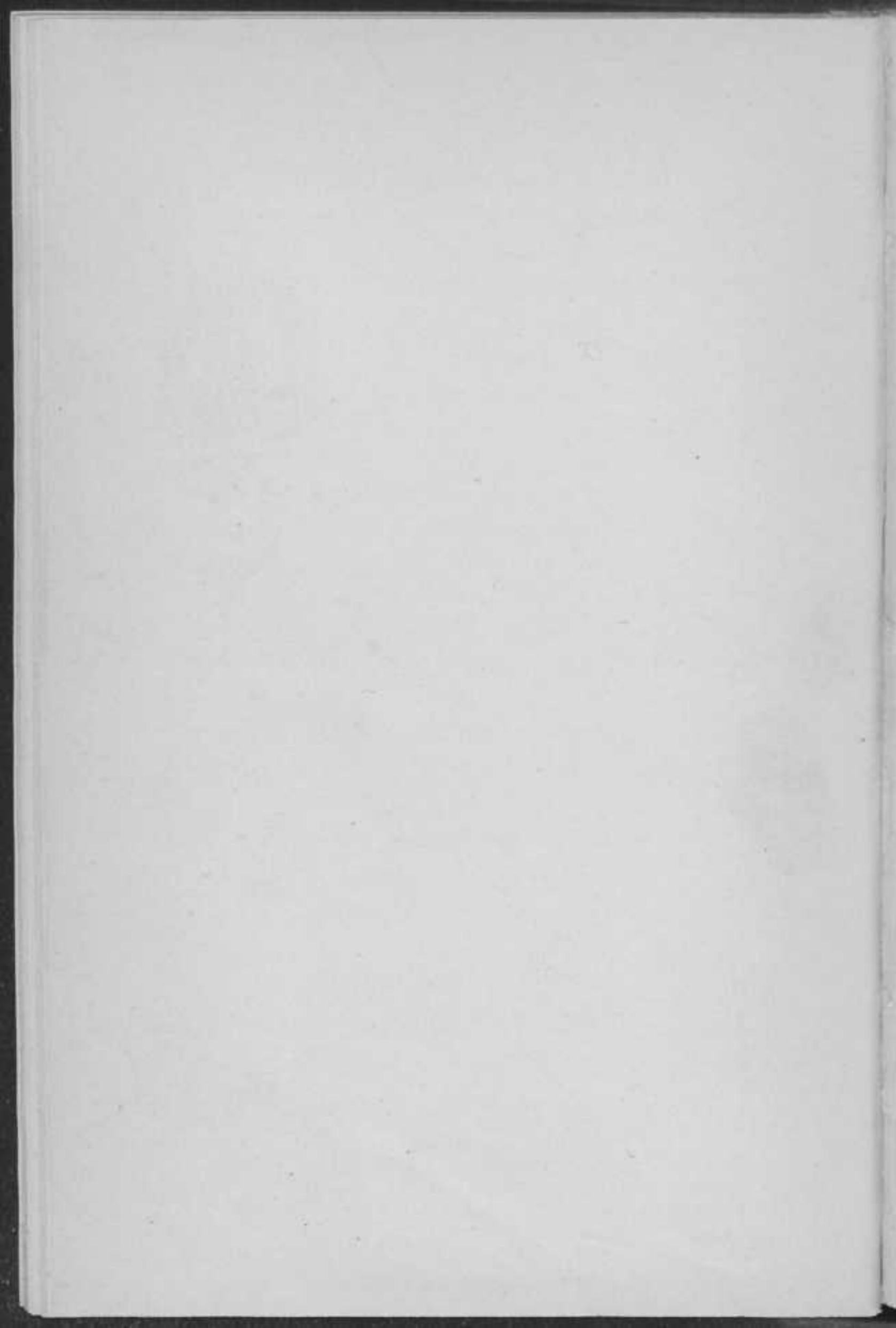
1878-1879
The fifth year of the
year of the

1880-1881
The sixth year of the
year of the

1882-1883
The seventh year of the
year of the

1884-1885
The eighth year of the
year of the

DELFTSCHE

STUDENTEN-ALMANAK.

Dellische

STUDIEN FÜR ALTMÄLER

INSPICE ET CAUTUS ERIS

Delftsche
STUDIEN TEN ALMA MATER

Stempel van Z. Sprinck

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

